

Schemat UKD

zgodny z aktualnymi tablicami P058 z 2006 r.
Wersja rozszerzona

Opracowana przez Adama Stopę* rozbudowana wersja schematu działów do stosowania w bibliotekach szkolnych obejmuje szczegółową charakterystykę zawartości poszczególnych działów – wraz z towarzyszącymi tablicami pomocniczymi poddziałów języków, formy i miejsca.

Szczegółowe omówienie zmian wprowadzonych do obowiązującej edycji tablic skróconych UKD zostało opublikowane w „Bibliotece w Szkole” 2009 nr 3, s. 9-15. Tam też znajduje się **mniej rozbudowana propozycja schematu UKD dla bibliotek szkolnych.**

* Adam Stopa jest pracownikiem Uniwersytetu Warszawskiego, współautorem tablic skróconych UKD P022.

0	DZIAŁ OGÓLNY
0/9 (03)	Encyklopedie. Leksykony. Wydawnictwa informacyjne ogólne i wielodzinowe <i>Encyklopedie i wydawnictwa informacyjne dziedzinowe klasyfikuje się pod symbole danej dziedziny wraz z poddziałem wspólnym formy (03), np. 58(03) Encyklopedia botaniki.</i> <i>W tym dziale klasyfikujemy też ogólne wydawnictwa encyklopedyczne dla dzieci. Dziedzinowe encyklopedie szkolne kierujemy pod symbol właściwego działu.</i>
0/9 (05)	Wydawnictwa periodyczne. Czasopisma i dzienniki o zakresie ogólnym. Roczniki. Księgi adresowe. Kalendarze <i>Tu klasyfikuje się same czasopisma, w tym czasopisma dla dzieci.</i> <i>Periodyki dziedzinowe i specjalistyczne – pod symbole danej dziedziny z poddziałem wspólnym formy (05), np.: 37(05) Czasopisma oświatowe.</i> <i>Piśmiennictwo o periodykach klasyfikuje się pod symbolem 050+070 Prasoznawstwo. Czasopiśmiennictwo.</i>
00	Ogólne podstawy wiedzy i kultury Cybernetyka ogólna. Teoria systemów
001	Nauka i wiedza w ogólności. Informacja Metodyka i technika pracy umysłowej. Język naukowy. Terminologia. Przyszłość wiedzy. Prawa nauki. Uczni, towarzystwa naukowe, akademie nauk. Współpraca intelektualna. Organizacja nauki. Upowszechnianie wiedzy. Opisywanie zjawisk niewyjaśnionych całkowicie. Błędy w nauce. Pseudonauka. Informacja. Systemy informacyjne. Zbiory informacyjne. Wyszukiwanie informacji. Użytkownicy informacji. Pracownicy informacji. <i>Ogólną historię nauki klasyfikuje się w tym dziale, z poddziałem wspólnym formy (091), czyli: 001(091).</i>
001.894/895	Odkrycia i wynalazki. Innowacje
002/003	Dokumenty. Książka. Znaki i symbole. Pismo Bibliologia. Nauka o książce. Rodzaje pisma. Pisanie na maszynie. Stenografia. Skróty. Szyfry. Kody. Pismo obrazkowe. Pismo Majów. Pismo Azteków. Hieroglify. Pismo klinowe. Pismo kreteńskie (linearne). Pisma kultur Wschodu – pismo chińskie, japońskie. Pisma literowe. Alfabet. Cyfry i systemy cyfrowe. Materiały i narzędzia do pisania. Znaki i symbole inne niż pismo.
004	Informatyka i technika komputerowa Multimedia. Hipermedia. Przetwarzanie danych. Bazy danych. Nośniki. Sprzęt komputerowy. Rodzaje komputerów. Sztuczna inteligencja. Grafika komputerowa. Animacja komputerowa. Symulacja. Rzeczywistość wirtualna. Oprogramowanie. Języki programowania. Programy. Systemy operacyjne. Infekcje komputerowe. Programy antywirusowe.
004.7	Komunikacja komputerowa. Sieci komputerowe Sprzęt sieciowy – karty sieciowe, modemy routery. Architektura sieci. Internet. Oprogramowanie sieciowe. Poczta elektroniczna. Strony WWW.
005/006	Zarządzanie. Biurowość. Normalizacja Teoria zarządzania. Badania operacyjne. Teoria decyzji. Psychologia zarządzania. Style zarządzania. Przedsiębiorczość. Biznesplan. Mediacje. Negocjacje. Lobbying. Zarządzanie jakością. Kultura organizacyjna. Biurokracja. Kongresy, konferencje, zjazdy. Analiza sieciowa. Biurowość. Technika i organizacja prac biurowych. Doradztwo biznesowe. Zarządzanie personelem. Normalizacja. Normy. Metrologia, jednostki miar i wag. Czas, jednostki czasu. Chronologia. Kalendarz.
008	Cywilizacja. Kultura. Postęp <i>Zob. też: 930.85 Historia kultury. Historia cywilizacji. Kultura materialna.</i>

- 01/02+050+070 Bibliografie. Bibliotekarstwo. Bibliotekoznawstwo. Czasopiśmiennictwo. Prasoznawstwo
Bibliografie ogólne. Bibliografie prac poszczeg. autorów. Bibliografie dzieł określonych grup autorów.
Bibliografie dzieł anonimowych. Bibliografie zawartości czasopism i prac zbiorowych. Bibliografie naro-
dowe. Bibliografie regionalne. Bibliografie dziedzin i zagadnień (przedmiotowe). Bibliografie adnotowa-
ne. Bibliografie bibliografii. Katalogi drukowane.
Historia bibliotek i bibliotekarstwa. Prawo biblioteczne. Organizacja biblioteki. Gromadzenie, opracowa-
nie, udostępnianie, przechowywanie i konserwacja zbiorów. Katalogowanie i rodzaje katalogowania.
Języki informacyjno-wyszukiwawcze. Rodzaje bibliotek, biblioteki szkolne. Czytelnictwo. Czytelnictwo
dzieci i młodzieży. Poradnictwo czytelnicze.
Dziennikarstwo. Rodzaje czasopism. Redagowanie, wydawanie i kolportaż czasopism i prasy. Wolność
prasy.
- 06 Organizacje. Stowarzyszenia. Wystawy. Muzea
Nagrody i wyróżnienia (np. nagroda Nobla).

1 FILOZOFIA. PSYCHOLOGIA

- Historia filozofii, poszczególni filozofowie. Metafizyka, ontologia. Antropologia filozoficzna. Estetyka.
Filozofia przyrody. Filozofia kultury. Światopogląd. Systemy i kierunki filozoficzne. Logika. Teoria poznania.
Epistemologia. Metodologia.
Okultyzm. Magia. Alchemia. Astrologia. Chiromancja.
Etyka – zob. 17
- 159.9 Psychologia
Teorie, metody, szkoły i systemy psychologiczne. Psychologia osób różnych kategorii: kobiet, mężczyzn,
ludzi starych. Psychologia dzieci i młodzieży. Testy psychologiczne. Psychofizjologia. Higiena umysłowa.
Właściwości życia psychicznego. Świadomość. Psychologia rozwojowa. Etnopsychologia. Psychologia
indywidualna. Osobowość, temperament, kształtowanie osobowości, samowiedza, samopoznanie,
samorealizacja. Asertywność. Talenty i zdolności. Poznanie zmysłowe. Emocje. Uczucia. Stres. Wola.
Psychologia decyzji. Wyższe procesy poznawcze. Inteligencja, inteligencja emocjonalna. Uwaga. Pamięć.
Uczenie się. Wyobrażenia. Myślenie, tworzenie pojęć. Intuicja, zdrowy rozsądek. Psychologia głębi. Psycho-
analiza. Sen i marzenia sennie. Hipnoza. Psychopatologia, niepełnosprawność umysłowa. Parapsycholo-
gia, psychotronika, telepatia, jasnowiedztwo. Medytacje. Przepowiadanie, wróżbiarstwo, wróżenie z kart.
Psychologia społeczna – zob. 316
- 17 Etyka. Moralność
Prawa i zasady moralne. Ocena moralna. Wartości i dobra. Stanowiska i kierunki etyczne. Etyka społeczna.
Etyka obywatelska, cnoty i obowiązki obywatelskie. Patriotyzm. Humanitaryzm. Etyka międzynarodowa.
Moralność rodzinna, wolna miłość, aborcja. Etyka zawodowa, etyka pracy. Etyka rozrywek i wypoczynku.
Etyka seksualna. Etyka stosunków społecznych. Nałogi. Etyka środowiskowa. Różne zagadnienia etyczne:
moralność prasy, okrucieństwo, poszanowanie życia ludzkiego, samobójstwo, zabójstwo, eutanazja.
Bioetyka – zob. 60
Etyka biznesu – zob. 33
Etyka chrześcijańska – zob. 27

2 RELIGIA. TEOLOGIA

- Księgi święte poszczególnych religii i piśmiennictwo o nich, poniżej wymienione szczegółowe zagadnienia religijne i problemy teologiczne klasyfikuje się pod symbolami religii, w których kontekście zostały opisane.*
Filozofia i teoria religii. Religioznawstwo. Socjologia religii. Teologia naturalna. Istoty nadprzyrodzone,
aniołowie, demony, stworzenia mityczne. Człowiek. Dusza ludzka. Relacja człowieka do Boga. Uczucia i
postawy religijne. Wiara, apostazja od wiary. Życie po śmierci. Niebo. Piekło. Sąd Ostateczny. Reinkarnacja.
Wędrowka dusz. Księgi święte, teksty religijne. Konkordancje. Komentarze. Egzegeza. Księgi liturgiczne.
Modlitewniki. Moralność religijna. Religijne systemy etyczne. Praktyka życia religijnego. Duszpasterstwo.
Kult. Miejsca święte. Symbole, wizerunki, relikwie. Modlitwa, pieśni religijne. Pielgrzymki. Rozważania, roz-
myślenia religijne. Medytacje. Stosunki pomiędzy religiami. Organizacja i administracja poszczególnych
religii i kościołów. Szkolnictwo religijne. Zakony i zgromadzenia. Sekty.
- 21/24 Religie prehistoryczne. Religie hinduskie. Buddyzm
Religie Chin: taoizm, konfucjanizm. Religie Korei. Religie Japonii. Wedyzm. Braminizm. Hinduizm. Wisznu-
izm. Dżinizm. Sikhizm.
Buddyzm. Buddyzm tybetański, japoński. Buddyzm zen.
- 25 Religie i kultury starożytne. Mitologie

- Religia starożytnego Egiptu. Religia Mezopotamii. Religie ludów Azji Zachodniej. Religie Iranu: zaratustrianizm, mazdaizm, manicheizm, parsyzm.
Religia etruska. Religie i mitologie starożytnych Greków i Rzymian.
W razie potrzeby można zastosować odrębne symbole, odpowiednio: 255.2 dla religii i mitologii greckiej, oraz 255.6 dla religii i mitologii rzymskiej.
Religia Azji Centralnej. Szamanizm.
Religia Europy. Religia Germanów. Religia Celtów. Druidyzm. Religie i mitologie Słowian i Bałtów. Religie i mitologie skandynawskie. Religie Ameryki prekolumbijskiej, religia Majów, Azteków, Inków.
Inne religie: Indian Ameryki Północnej. Kult Wudu. Rastafarianizm. Religie Aborygenów Australii. Religie Oceanii.
- 26 Judaizm
Biblia hebrajska. Tora. Talmud. Rabinizm.
- 27 Chrześcijaństwo
Teologia chrześcijańska. Bóg, dowody istnienia Boga. Objawienie. Trójca Święta. Cuda. Aniołowie. Szatan. Człowiek. Wiara w Boga. Konwersja religijna. Soteriologia. Eschatologia. Pismo Święte. Stary Testament. Nowy Testament. Ewangelie. Dzieje Apostolskie. Listy Apostolskie. Apokalipsa św. Jana. Bibliistyka. Katechizmy. Modlitewniki. Jezus Chrystus. Mariologia. Święci i męczennicy. Dekalog. Teologia moralna: dobro i zło, sumienie, grzech. Etyka chrześcijańska. Życie religijne. Teologia pastoralna. Duszpasterstwo. Teologia wyzwolenia. Kult i ceremonie religijne, kult relikwii i obrazów. Modlitwa. Sakramenty. Ekumenizm. Eklezjologia. Duchowieństwo. Prawo kanoniczne. Misje. Zakony i zgromadzenia.
Zagadnienia wymienione powyżej, o ile opisywane są z katolickiego punktu widzenia, w teologii katolickiej lub w odniesieniu do Kościoła katolickiego (np. katechizmy katolickie, liturgię katolicką, zakony) należy klasyfikować do działu 272 Kościół rzymskokatolicki.
W dziale 27 Chrześcijaństwo mieszczą się jeszcze:
Herezje i ich historia: manicheizm, arianizm i Bracia Czescy. Husytyzm. Historia Kościołów chrześcijańskich. Kościoły Wschodu. Teologia prawosławna. Kościół prawosławny. Kościół greckokatolicki (unicy). Kościół polskokatolicki. Kościół anglikański. Protestantyzm i kościoły protestanckie – luteranizm, kalwinizm. Metodyści. Inne kościoły i ruchy chrześcijańskie: mormoni, zielonoświątkowcy, adwentyści, Świadkowie Jehowy.
W razie potrzeby piśmiennictwo prawosławne i poświęcone prawosławiu można wydzielić pod osobnym symbolem 271, piśmiennictwo protestanckie i poświęcone protestantyzmowi pod symbolem 274).
- 272 Kościół rzymskokatolicki
Teologia katolicka. Papiestwo. Nauczanie papieskie, osoba papieża.
Katolicka nauka społeczna – zob. 3
- 28 Islam
Koran
- 29 Współczesne ruchy religijne
Neopoganizm. Scjentologia. New Age.

3 NAUKI SPOŁECZNE. PRAWO. ADMINISTRACJA

- Teoria nauk społecznych. Metodologia nauk społecznych. Katolicka nauka społeczna. Ogólne zagadnienia społeczne. Polityka społeczna. Droga życiowa. Zastosowania nauk społecznych. Socjotechnika
- 305 Problematyka płci. Gender study.
- 308 Socjografia
Reportaże społeczne.
- 311+314 Statystyka. Demografia
Tablice statystyczne. Badania nad ludnością. Prognozy demograficzne. Przyrost i spadek ludności. Urodzenia. Śmiertelność. Migracje. Migracja wewnętrzna. Imigracja. Emigracja. Wygnania, wysiedlenia. Repatriacja. Reemigracja.
- 316 Socjologia
Przedmiot i zakres socjologii. Historia socjologii. Poglądy, kierunki i szkoły socjologiczne. Społeczeństwo, typy społeczeństw. Społeczeństwo informacyjne. Społeczeństwo otwarte. Społeczeństwo obywatelskie. Socjologia gospodarcza. Socjologia rynku. Socjologia pracy. Socjologia zawodów. Socjologia przemysłu. Socjologia stosunków politycznych. Grupy nacisku. Socjologia prawa. Społeczności lokalne. Socjologia wsi. Socjologia miasta. Zróżnicowanie społeczne – klasy, społeczne, kasty, stany, warstwy społeczne. Socjologia płci, socjologia kobiet. Socjologia grup wieku – socjologia dzieci, młodzieży. Zróżnicowanie społeczne wg pochodzenia narodowego, rasowego, etnicznego i religijnego. Mniejszości. Socjologia grup i organizacji społecznych. Socjologia narodu. Świadomość narodowa. Procesy społeczne: zmiana społeczna, rozwój społeczny, reforma, regres społeczny. Ruchy społeczne.

- Ruchy społeczne. Emancypacja. Procesy zróżnicowania społecznego. Ruchliwość społeczna. Awans społeczny. Socjologia władzy. Stosunki społeczne. Stosunki interpersonalne. Stosunki międzyludzkie. Stosunki pomiędzy grupami a jednostkami. Konflikt społeczny. Psychologia społeczna. Zachowania społeczne. Socjalizacja. Postawy społeczne. Poglądy. Świadomość społeczna. Tolerancja. Uprzedzenia. Stereotypy. Opinia publiczna. Pozycja społeczna. Status społeczny. Rola społeczna.
Socjologia małżeństwa i rodziny. Socjologia zachowań i praktyk seksualnych. Socjologia homoseksualizmu.
- 316.7 Socjologia kultury
Antropologia społeczna. Cywilizacja. Kultura różnych społeczeństw i grup społecznych. Subkultury. Kultura masowa. Styl życia. Socjologia życia codziennego. Normatywny i wartościujący aspekt kultury. Ideologia. Anomia. Dezintegracja społeczna. Korupcja. Komunikacja społeczna.
Socjologia kryminalna, socjologia przestępczości – zob. 34
- 32 Nauki polityczne. Polityka
Teoria polityki. Teoria władzy państwowej. Opinia publiczna i oddziaływanie na nią. Propaganda i agitacja. Marketing polityczny. Ustrój państwowy. Formy władzy, najdawniejsze, historyczne i współczesne. Monarchia konstytucyjna. Demokracja. Demokracja parlamentarna. Ponadpaństwowe formy władzy. Państwo a Kościół. Rozdział Kościoła od państwa. Polityka wyznaniowa. Klerykalizm. Laicyzacja. Kolonie, kolonizacja. Polityka kolonialna.
- 323/324 Polityka wewnętrzna. Wybory
Sprawy narodowościowe. Ruchy narodowościowe. Ruchy przeciwko pewnym rasom i narodowościom, rasizm, ksenofobia, antysemityzm. Ruchy na rzecz określonych ras i narodowości. Nacjonalizm. Mniejszości narodowe. Autonomia i samookreślenie narodów. Stosunki między ludnością a państwem. Krytyczne nastawienie ludności do państwa – bierny opór, manifestacje, bojkot polityczny, bunty. Rewolucje. Zamach stanu. Wojna domowa. Prześladowania polityczne. Akty terroru. Terror władzy państwowej. Terror przeciwko władzy. Warstwy i klasy społeczne – chłopci, robotnicy, szlachta, arystokracja, mieszczaństwo. Klasa średnia.
Dział ten gromadzi pozycje odnoszące się do polityki wewnętrznej i spraw wewnętrznych poszczególnych państw, w tym Polski. Można je wydzielić wpisując do symbolu danej pozycji symbole poddziałów wspólnych miejsca i/lub czasu, np.:
323(470+571) Polityka wewnętrzna Federacji Rosyjskiej
323(438)“1989/...” Polityka wewnętrzna Polski od 1989 roku.
- 327 Polityka światowa. Polityka międzynarodowa. Polityka zagraniczna. Dyplomacja
Stosunki pomiędzy poszczególnymi państwami. Ruchy pacyfistyczne, walka o pokój. Bezpieczeństwo międzynarodowe. Bloki i sojusze międzynarodowe. Integracja europejska. Tajna służba, szpiegostwo, wywiad.
Pozycje opisujące politykę i stosunki międzypaństwowe oznacza się symbolami wspólnymi miejsca, np.:
327(438 : 437.3) Stosunki pomiędzy Polską a Republiką Czeską.
Międzynarodowa polityka gospodarcza – zob. 338/339
- 329 Partie polityczne. Organizacje i ruchy młodzieżowe
Partie polityczne według prezentowanej ideologii. Partie i ruchy polityczne nielegalne, podziemne. Stowarzyszenia kombatanatów. Organizacje i ruchy młodzieżowe. Harcerstwo. Organizacje studenckie.
- 33 Nauki ekonomiczne. Gospodarka. Ekonomia
Teoria ekonomii. Ekonomia polityczna. Prawa ekonomiczne. Zasoby gospodarcze, zasoby naturalne. Czynniki produkcji i siły wytwórcze. Makroekonomia. Mikroekonomia. Kalkulacja gospodarcza. Ryzyko gospodarcze. Kapitał. Etyka gospodarcza, etyka biznesu. Potrzeby. Dynamika gospodarki narodowej. Inwestycje, rentowność inwestycji. Rozwój i wzrost gospodarczy. Systemy gospodarcze. Gospodarka kapitalistyczna, ekonomia polityczna kapitalizmu. Gospodarka socjalistyczna, komunistyczna, ekonomia polityczna socjalizmu. Gospodarka wolnorynkowa. Gospodarka planowa. Równowaga gospodarcza. Ekonomia matematyczna. Ekonometria. Cybernetyka ekonomiczna. Informatyka ekonomiczna. Majątek narodowy. Produkt narodowy. Bilans gospodarki narodowej. Podział dochodu narodowego. Wydatki. Konsumpcja. Spożycie. Oszczędności. Konsumpcja indywidualna. Ekonomika gospodarstw domowych. Konsumpcja społeczna. Stopa życiowa. Historia teorii ekonomicznych, szkoły i kierunki ekonomiczne. Gospodarka regionalna i terytorialna. Grunty i nieruchomości. Gospodarka mieszkaniowa. Prywatyzacja. Obszary, regiony i strefy gospodarcze. Regionalna i terytorialna polityka gospodarcza. Własność ziemi, ceny ziemi.
Formy organizacyjne działalności gospodarczej. Spółki. Spółdzielnie. Przedsiębiorstwa. Ponadzakładowe związki gospodarcze w gospodarce rynkowej, kartele, syndykaty, trusty, koncerny. Cechy, bractwa, gildie. Izby gospodarcze.
Finanse, finanse publiczne. Bankowość. Pieniądz. Polityka finansowa. Podatki, rodzaje podatków, system podatkowy. Dochody i wydatki państwowe. Długi państwowe. Dług publiczny.
Banki. Bankowość. Oszczędzanie.

- Pieniądz. Powstanie i istota pieniądza. Monety. Banknoty.
 Pieniądze podrabiane. Pieniądz międzynarodowy. Euro. Wartość pieniądza. Dewaluacja, inflacja, deflacja.
 Rynek pieniężny. Rynek kapitałowy. Papiery wartościowe. Giełda papierów wartościowych. Transakcje giełdowe. Akcje. Obligacje. Kredyt. Weksle. Lichwa.
 Gospodarka – prawo, prawo gospodarcze – *zob.* 34+351/354
- 331 Praca
 Nauka o pracy. Teoria i organizacja pracy, polityka kadrowa w zakładzie pracy. Humanizacja pracy. Badanie pracy. Badanie czasu pracy. Stosunek pracy. Umowy o pracę. Mobbing. Organizacje pracodawców. Organizacje pracowników. Związki zawodowe. Rady pracownicze, samorząd pracowniczy. Rozwój zawody. Awanse. Dyscyplina pracy. Formy walki pracowników. Strajki. Formy walki pracodawców. Wynagrodzenia. Uposażenia. Płace. Emerytury. Renty. Urlopy. Ochrona pracy. BHP, wypadki przy pracy. Rynek pracy. Zatrudnienie. Pośrednictwo pracy, poszukiwanie pracy. CV. Zawody, grupy zawodowe. Bezrobocie. Ograniczanie i likwidacja bezrobocia.
 Kodeks pracy – *zob.* 34
- 338/339 Polityka gospodarcza. Planowanie gospodarcze. Ekonomiki szczegółowe. Ceny i koszty. Handel. Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Gospodarka światowa
 Sytuacja gospodarcza. Historia gospodarcza. Koniunktura. Spadek koniunktury, recesja, kryzys gospodarczy. Szkody i straty gospodarcze. Polityka gospodarcza, polityka gospodarcza poszczególnych krajów. Reforma gospodarcza, transformacja gospodarki. Polityka gospodarcza w odniesieniu do poszczególnych działów gospodarki. Plany gospodarcze. Prognozowanie gospodarcze. Ekonomika poszczególnych dziedzin: gospodarki morskiej, rolnictwa, gospodarki żywnościowej, poszczególnych gałęzi przemysłu i transportu. Ekonomika poczty. Ekonomika turystyki. Ceny i koszty.
 Handel i obrót towarowy. Rynek. Polityka rynkowa. Podaż. Popyt. Konkurencja. Marketing. Formy i rodzaje handlu. Handel według grup towarowych. Handel wewnętrzny. Centra handlowe. Supermarkety. Handel nielegalny.
 Handel zagraniczny. Handel międzynarodowy. Polityka celna. Polityka dewizowa. Gospodarka zagraniczna. Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Unie i bloki gospodarcze. Międzynarodowa polityka gospodarcza. Sprzeczności gospodarcze. Wojna gospodarcza.
- 34 Prawo
 Filozofia i teoria prawa. Teoria państwa i prawa. Praworządność. Prawoznawstwo. Normy prawne. Legislacja. Prawo zwyczajowe. Prawo rzymskie. Pomocnicze nauki sądowe.
 Prawo międzynarodowe. Prawa człowieka w aspekcie międzynarodowym, prawa dziecka. Prawo mniejszości narodowych. Międzynarodowe prawo wojenne. Zbrodnie wojenne. Międzynarodowe prawo karne. Ludobójstwo. Sądownictwo międzynarodowe, trybunały międzynarodowe, orzecznictwo międzynarodowe. Prawo dyplomatyczne, prawo konsularne.
 Prawo państwowe. Państwo, struktura państwa. Godło państwowe. Barwy narodowe, flaga, hymn. Formy władzy państwowej. Ustrój. Konstytucja. Władze państwa. Rząd. Władza ustawodawcza. Władza sądownicza. Prawa narodu. Prawa człowieka (w aspekcie wewnętrznym). Prawa dziecka. Prawa i obowiązki obywateli. Równość obywatelska. Wolność myśli i słowa. Wolność sumienia i wyznania. Stan wyjątkowy, stan wojenny. Prawo wyborcze. Prawo administracyjne.
 Prawo karne. Kodeks karny. Postępowanie karne. Kodeks postępowania karnego. Przesłępstwa, rodzaje przestępstw. Kary i środki wychowawcze. Rodzaje kar. Wykonanie kary, prawo karne wykonawcze. Nauki kryminalne. Kryminologia. Kryminalistyka. Socjologia kryminalna. Wiktymologia.
 Prawo gospodarcze. Prawo dotyczące rynku i produkcji. Prawo cenowe.
 Prawo cywilne. Kodeks cywilny. Prawo o zobowiązaniach. Umowy, poszczególne rodzaje umów. Odpowiedzialność. Prawo rodzinne, prawo dotyczące małżeństw. Rozwody. Prawo spadkowe. Prawo handlowe, kodeks handlowy. Prawo spółdzielcze. Prawo budżetowe. Prawo bankowe. Upadłość, niewypłacalność, bankructwo. Umowy handlowe. Prawo ubezpieczeniowe. Prawo wynalazcze, prawo patentowe. Prawo autorskie, prawo wydawnicze. Prawo morskie. Prawo lotnicze. Prawo radiowe. Prawo przestrzeni kosmicznej. Postępowanie cywilne. Kodeks postępowania cywilnego. Organizacja wymiaru sprawiedliwości. Sędziowie. Prokuratura. Adwokatura. Notariat.
 Prawo pracy. Kodeks pracy. Prawo związków zawodowych. Prawo opieki i pomocy społecznej. Przepisy emerytalne. Prawo własności ziemi. Prawo rolne. Prawo budowlane. Prawo lokalowe. Prawo ochrony środowiska.
- 351/354 Administracja publiczna
 Działalność organów administracji i instytucji użyteczności publicznej. Gospodarka komunalna. Postępowanie administracyjne. Kodeks postępowania administracyjnego. Własność publiczna. Roboty publiczne. Policja. Straż miejska. Policja tajna, polityczna. Porządek i bezpieczeństwo publiczne. Prawo prasowe. Nadzór i ewidencja ludności. Zwalczanie alkoholizmu, narkomanii, palenia tytoniu, gier hazardowych, żebractwa, prostytucji, kłusownictwa. Przepisy administracyjne dotyczące mieszkań. Gospodarka lokalowa. Prawo wodne. Nadzór nad komunikacją, łącznością i transportem. Prawo drogowo. Kodeks drogowy.

- Nadzór administracyjny nad kulturą, nauką, oświatą i szkolnictwem. Prawo szkolne. Sądownictwo administracyjne. Naczelnny Sąd Administracyjny. Urzędnicy. Organy administracji kolejnych szczebli: lokalne (urzędy miejskie i wiejskie, samorząd miejski i wiejski), średniego stopnia – powiatowe i wojewódzkie. Administracja centralna. Ministerstwa.
- 355/359 **Wojskowość. Siły zbrojne**
 Nauka i sztuka wojenna. Wojska poszczególnych krajów, historia wojskowości. Życie wojskowe. Organizacja sił zbrojnych, formacje i stopnie wojskowe. Międzynarodowe siły zbrojne. Wojska najemne. Legia Cudzoziemska. Wojna. Militaryzm. Operacje wojenne. Sztuka wojenna, strategia, taktyka. Wywiad wojskowy, szpiegostwo wojskowe. Historia wojen, kampanii i bitew. Historia wojny lotniczej, morskiej. Wojna partyzancka. Rekrutacja do wojska, służba wojskowa. Obrona cywilna.
 Rodzaje sił zbrojnych i służb wojskowych. Wojska lądowe, piechota, kawaleria, artyleria, wojska pancerne, oddziały zmotoryzowane, wojska rakietowe, transport wojskowy, saperzy, służba łączności, inne służby techniczne. Siły powietrzne, lotnictwo wojskowe. Marynarka wojenna.
 Technika wojskowa, uzbrojenie i jego rodzaje – zob. 623
- 36 **Działalność na rzecz zaspokajania duchowych i materialnych potrzeb życiowych. Opieka społeczna. Pomoc społeczna. Mieszkania. Ubezpieczenia**
 Teoria opieki społecznej. Państwo opiekuńcze. Minimum egzystencji, granice ubóstwa. Podstawowe potrzeby ludzkie. Infrastruktura opieki społecznej: ośrodki opieki, domy opieki, noclegownie i schroniska, ośrodki rehabilitacyjne, hospicja. Pracownicy opieki społecznej. Wolontariat. Osoby objęte opieką: opieka nad dziećmi, pomoc dzieciom, opieka nad młodzieżą, opieka w czasie starości. Opieka nad rodziną. Opieka nad chorymi, niepełnosprawnymi i upośledzonymi. Opieka nad bezrobotnymi, nad bezdomnymi. Domy dziecka, świetlice, hospicja dla dzieci. Domy starców. Domy dla samotnych matek. Problemy społeczne wymagające pomocy: ubóstwo, przemoc domowa, znęcanie się, wykorzystywanie seksualne. Relacje międzyludzkie i rodzinne. Adopcja. Rodziny zastępcze.
 Potrzeby mieszkaniowe i ich zaspokajanie. Minimum socjalne standardu mieszkań.
 Konsumeryzm. Konsumenty. Ochrona konsumenta. Organizacje konsumenckie.
 Ubezpieczenia. Firmy ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia społeczne, pracownicze, ubezpieczenia dobrowolne i obowiązkowe. Prywatne ubezpieczenia osobowe (ubezpieczenia chorobowe, emerytalne, ubezpieczenia na życie).
 Prawo ubezpieczeniowe – zob. 34+351/354
- 37 **Oświata. Pedagogika. Wychowanie. Szkolnictwo. Wykorzystywanie wolnego czasu**
 Historia wychowania, oświaty i pedagogiki. Podstawy wychowania i nauczania. Metody badań pedagogicznych. Ogólne teorie wychowania i nauczania. Pedagogika społeczna. Pedagogika kultury. Edukacja międzykulturowa. Pedagogika porównawcza. Pedagogika eksperymentalna. Polityka oświatowa. Szkoła a życie publiczne. Ekonomika oświaty. Socjologia wychowania. Psychologia wychowawcza. Treść i przedmioty nauczania w szkołach różnych stopni i typów (ogólnie). Uczenie się, samokształcenie, samouctwo.
- 37.014.3 **Reformy szkolnictwa**
Np.: 373.3.014.3 (438) – reformy szkolnictwa podstawowego w Polsce;
 373.5.014.3 (438) – reformy szkolnictwa średniego (gimnazjów i liceów) w Polsce
- 37.018 **Podstawowe formy wychowania i kształcenia**
 Wychowanie w domu, wychowanie w rodzinie. Formy wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w internatach, domach dziecka. Kształcenie ustawiczne. Kształcenie korespondencyjne. E-learning.
- 37.064 **Wychowanie w szkole**
 Nauczyciele a uczniowie. Godziny wychowawcze. Relacje pomiędzy uczniami. Przemoc w szkole.
- 37.091 **Organizacja instytucji oświatowych. Organizacja szkolnictwa. Organizacja nauczania**
 Nauczyciele, wychowawcy. Status zawodowy nauczyciela. Awans zawodowy. Praca nauczyciela. Uczniowie. Kategorie uczniów. Dojrzałość szkolna. Plany szkolne, harmonogramy zajęć, ich układanie. Wycieczki szkolne, zielone szkoły. Organizacja klas. Metody oceny i kontroli postępów uczniów. Oceny szkolne. Egzaminy szkolne. Olimpiady szkolne. Praca uczniów, praca w domu, w klasie. Wypracowania szkolne. Rozumienie i utrwalanie materiału. Wychowanie i nauczanie przez działania praktyczne. Roboty ręczne. Szkolne imprezy sportowe. Szkolne izby pamięci i muzea. Współzawodnictwo międzyszkolne. Porządek i dyscyplina. Regulaminy szkół. Wyposażenie szkół. Pomoce naukowe, podręczniki szkolne, radio, telewizja, komputery w szkole. Gry edukacyjne.
- 373 **Rodzaje szkół ogólnokształcących**
- 373.2 **Wychowanie przedszkolne**
 Nauczanie przedszkolne. Klasy zerowe.
- 373.3 **Szkolnictwo podstawowe**
- 373.3-021.64 **Nauczanie początkowe (kl. I-III)**
- 373.3.016 **Przedmioty nauczania w szkole podstawowej**

- Wyraża się wg wzoru: 373.3.016 : symbol przedmiotu; *np.*:
373.3.016 : 51 Nauczanie matematyki
373.3.016 : 811.162.1 Nauczanie języka polskiego
- 373.5 Szkolnictwo średnie
Rankingi szkół
- 373.5.046-021.64 Gimnazja
373.5.016.046-021.64 Przedmioty nauczania w gimnazjum
- Wyraża się wg wzoru: 373.5.016.046-021.64 : symbol przedmiotu; *np.*:
373.5.016.046-021.64 : 811.111 Nauczanie języka angielskiego
- 373.5.046-021.66 Licea
Licea ogólnokształcące. Licea profilowane.
- 373.5.016.046-021.66 Przedmioty nauczania w liceum
- Wyraża się wg wzoru: 373.5.016.046-021.66 : symbol przedmiotu nauczania, *np.*:
373.5.016.046-021.66 : 54 Nauczanie chemii
- 376 Szkolnictwo specjalne
Rewalidacja. Nauczanie niewidomych i niedowidzących. Tyflopädagogika. Nauczanie osób głuchych i głuchoniemych. Surdopedagogika. Nauczanie osób z zaburzeniami mowy. Logopedia. Logoterapia. Nauczanie osób upośledzonych umysłowo. Oligofrenopedagogika. Nauczanie osób utalentowanych. Nauczanie analfabetów. Nauczanie osób z trudnościami w adaptacji, niedostosowanych społecznie. Resocjalizacja.
- 377 Szkolnictwo zawodowe
Zasadnicze szkoły zawodowe. Technika zawodowe. Licea zawodowe. Policealne szkoły zawodowe.
Specjalizację szkoły wyraża się symbolem po dwukropku, np.:
377 : 78 Szkoły muzyczne
- 378 Szkolnictwo wyższe
Stopnie studiów: studia licencjackie, magisterskie, podyplomowe. Organizacja szkolnictwa wyższego. Nauczyciele akademicki. Studenci, samorząd studencki, życie studentów. Stopnie i tytuły akademickie. Egzamin, egzamin wstępny na studia. Uniwersytety. Wyższe szkoły fachowe.
- 379.8 Wykorzystywanie wolnego czasu
Czas wolny w domu. Hobby. Czas wolny i rekreacja poza domem.
- 39 Etnologia. Etnografia. Zwyczaje i obyczaje. Folklor
Ubiory, ozdoby, moda. Zwyczaje i obyczaje życia prywatnego i rodzinnego. Flirt, swaty, zaręczyny, zaloty. Ślub. Wesele. Stosunki między płciami, miłość, sztuka miłości. Zwyczaje i obyczaje związane z posiłkami. Obrzędy i zwyczaje pogrzebowe. Zwyczaje i obyczaje życia publicznego. Życie codzienne. Uroczystości oficjalne. Obyczaje towarzyskie. Dobre maniery. Folklor, tradycje ludowe, twórczość ludowa. Wierzenia i zwyczaje związane z porami roku i świętami. Przesady i wierzenia ludowe, zabobony. Duchy, widma, diabły, czary i czarownice. Senniki.

5 MATEMATYKA. NAUKI PRZYRODNICZE

- 502/504 Nauka o środowisku. Ochrona środowiska. Zagrożenia i szkody środowiskowe
Ochrona środowiska. Świadomość ekologiczna, „Zieloni”. Kontrola jakości środowiska. Ekorozwój. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych: rekultywacja środowiska, czyste technologie, recykling, odnawialne źródła energii. Biosfera, świat ożywiony. Środowisko atmosfery, hydrosfery, litosfery. Powierzchnia Ziemi. Wnętrze Ziemi.
Zagrożenia dla środowiska. Szkody, spowodowane czynnikami naturalnymi i przez katastrofy naturalne. Szkodliwy wpływ działalności ludzkiej. Zanieczyszczenia, kwaśne deszcze, zatrucie środowiska. Globalne ocieplenie. Efekt cieplarniany.
- 51 Matematyka
Zastosowania matematyki. Gry i rozrywki matematyczne. Teoria mnogości. Teoria zbiorów. Algorytmy. Logika matematyczna. Teoria liczb. Arytmetyka. Kombinatoryka. Rachunek prawdopodobieństwa. Analiza numeryczna. Tablice matematyczne, logarytmiczne. Badania operacyjne. Teoria gier. Modele matematyczne. Symulacja.
- 512 Algebra
Algebra ogólna. Teoria grup. Teoria pierścieni. Wielomiany. Równania algebraiczne. Macierze i wyznaczniki.
- 514/515 Geometria. Topologia

- Stereometria. Trygonometria. Geometria euklidesowa. Geometrie nieeuklidesowe. Fraktale. Geometria różniczkowa i całkowa.
Topologia. Przestrzeń. Przestrzenie metryczne.
- 517 Analiza matematyczna
Rachunek różniczkowy, rachunek całkowy. Funkcje. Szeregi i ciągi. Równania różniczkowe, całkowe, funkcyjne, różnicowe. Teoria katastrof. Analiza funkcjonalna. Operatory.
- 52 Astronomia. Astrofizyka. Geodezja. Kartografia
Obserwatoria i instrumenty astronomiczne. Radioastronomia. Planetaria. Podstawy astronomii. Układ Słoneczny, pochodzenie Układu Słonecznego. Ziemia jako ciało astronomiczne. Księżyc. Planety i ich satelity. Komety. Meteory, meteoroidy. Słońce, fizyka Słońca. Gwiazdy, układy gwiazd. Mapy i atlasy gwiazdne. Promieniowanie kosmiczne. Przestrzeń kosmiczna. Galaktyka. Wszechświat. Kosmologia. Czarne dziury. Geodezja. Pomiary powierzchni Ziemi. Instrumenty i sprzęt. Fotogrametria. Fotografia lotnicza. Kartografia.
Mapy – zob. 912
- 53 Fizyka
Ogólne zasady fizyki. Fizyka statystyczna. Fizyka ciała stałego. Teoria względności. Mechanika kwantowa. Materia – fizyczna istota materii. Fizyka jądrowa, atomowa i molekularna. Cząstki elementarne. Jądro atomowe. Promieniotwórczość, przemiany promieniotwórcze. Reakcje jądrowe. Izotopy. Sprężystość. Odształcenia. Wytrzymałość. Naprężenia. Plastyczność.
- 531/535 Mechanika. Akustyka. Optyka
Mechanika ogólna. Kinematyka. Dynamika. Praca. Grawitacja. Energia potencjalna, energia kinetyczna. Mechanika cieczy. Hydraulika. Hydrodynamika. Mechanika gazów. Aerodynamika. Fizyka próżni. Akustyka. Drgania.
Światło, rozchodzenie się światła. Widma optyczne. Optyka geometryczna. Barwy.
- 536 Termodynamika
Ciepło. Temperatura. Energia cieplna. Kalorymetria. Entropia.
- 537 Elektryczność. Magnetyzm. Elektromagnetyzm
Teoria elektryczności. Ruch elektryczności. Prąd elektryczny. Wyładowania elektryczne. Promieniowanie elektromagnetyczne, promienie Roentgena. Magnetyzm. Pole magnetyczne. Elektromagnetyzm. Elektrodynamika.
- 54 Chemia. Krystalografia. Mineralogia
Związki chemiczne, rodzaje związków. Chemikalia. Chemia analityczna, metody analizy. Chemia fizyczna. Chemia organiczna. Chemia nieorganiczna.
Krystalografia. Kryształy. Mineralogia.
- 55 Geologia. Meteorologia. Hydrologia
Geofizyka. Geochemia. Sejsmologia. Badania i poszukiwania geologiczne.
Kształt, budowa i pochodzenie Ziemi. Geodynamika. Gejzery. Wulkany. Geotektonika. Ruchy tektoniczne. Geologia strukturalna. Geologia lodowcowa. Geomorfologia. Formy i struktury powierzchni Ziemi: góry i doliny, wyżyny, równiny, formy wybrzeży, mierzeje, pustynie, wydmy, torfowiska, rafy koralowe. Speleologia. Jaskinie. Wody podziemne. Oceanografia, geografia morza.
Meteorologia. Klimatologia. Meteorologia praktyczna i synoptyczna. Prognozy pogody. Atmosfera, ciśnienie atmosferyczne. Promieniowanie i temperatura, promieniowanie słoneczne. Temperatura powietrza i gruntu, przymrozki. Wiatr. Para wodna. Opady. Mgła, chmury, śnieg, lawiny, susza. Tęcza. Wyładowania atmosferyczne. Burze. Zorze polarne.
Geologia historyczna, ery geologiczne. Paleogeografia.
Petrografia. Skały, rodzaje skał. Meteoroidy.
Hydrologia. Hydrosfera. Woda. Cykl hydrologiczny. Gospodarka wodna. Powódź. Susza. Wody podziemne. Wody powierzchniowe: rzeki, strumienie, ciekły, kanały, ujścia rzek, jeziora, zbiorniki wodne, stawy, bagna i podmokłości.
- 553 Geologia gospodarcza. Złoża mineralne
Złoża rud metali, złoża ziem rzadkich. Skały użyteczne, kamienie naturalne, kamienie budowlane: granity, bazalty, marmur, wapień, kreda, piaskowiec, kwarc. Minerale nieorganiczne i ziemie użyteczne: kaolin, piasek, żwir, sól kamienna. Złoża siarki. Źródła mineralne, wody mineralne. Kamienie szlachetne i półszlachetne. Złoża węgla kamiennego i brunatnego, złoża torfu. Złoża węglowodorów, ropy naftowej i gazu. Pola naftowe. Żywice kopalne. Bursztyn.
Górnictwo – zob. 622
- 56 Paleontologia
Nauka o skamieniałościach. Paleobiologia. Paleobotanika. Paleozoologia. Paleoantropologia.
Antropologia – zob. 572

- 57 Biologia. Nauki biologiczne
Taksonomia, klasyfikacja organizmów żywych. Technika biologiczna, technika mikroskopowa. Biologia ogólna i teoretyczna. Materia żywa i nieożywiona. Problemy pochodzenia życia. Życie na innych planetach. Biologia kosmiczna. Ogólne właściwości i charakterystyki organizmów żywych, rozmnażanie się, płęć, płciowość, rozwój, starzenie się, śmierć.
- 572 Antropologia
Antropogeneza. Pochodzenie człowieka. Rasy ludzkie.
- 574/579 Nauki biologiczne
Ekologia ogólna. Różnorodność biologiczna. Organizmy żywe a środowisko. Biocenozy i ekosystemy – lądowe i wodne. Hydrobiologia. Biogeografia.
Genetyka ogólna. Dziedziczność. Gen, genom, kod genetyczny. Zmienność genetyczna. Fenotyp, genotyp. Mutacje.
Ewolucja. Powstawanie gatunków. Filogeneza. Walka o byt.
Biologia komórki. Cytologia, cytofizjologia, cytochemia. Histologia. Tkanki.
Parazytologia. Pasożyty roślinne i zwierzęce.
Biochemia. Biologia molekularna. Biofizyka. Enzymy, biokatalizatory. Witaminy. Antybiotyki. Genetyka molekularna, kwasy nukleinowe, DNA, RNA. Biomechanika. Bioenergetyka. Biorytm. Bionika.
Wirusologia. Retrowirusy. HIV. Mikrobiologia. Mikrobiologia stosowana. Bakterie. Bakteriofagi.
- 58 Botanika
Ogrody botaniczne. Fizjologia, embriologia, morfologia i ekologia roślin. Socjologia roślin. Geografia roślin. Flora.
Botanika systematyczna.
- 59 Zoologia
Ogrody zoologiczne, rezerwaty zwierząt. Fizjologia, embriologia, ontogeneza zwierząt. Anatomia zwierząt. Sposób życia zwierząt, socjologia zwierząt. Etologia. Wspólnoty zwierząt. Symbioza. Ślady zwierząt. Geografia zwierząt. Fauna. Zoologia systematyczna. Naczelne, małpiatki, lemury, małpy. Małpy człoko-kształtne. Człowiek – porównanie człowieka ze zwierzętami.

6 NAUKI STOSOWANE. MEDYCINA. NAUKI TECHNICZNE. ROLNICTWO

- 60 Biotechnologia
Podstawy biotechnologii. Inżynieria genetyczna. Klonowanie, organizmy sklonowane. Organizmy zmodyfikowane genetycznie, organizmy transgeniczne. Zastosowania biotechnologii. Bioetyka.
- 61 Medycyna
- 611/612 Anatomia. Fizjologia
- 613/614 Higiena ogólna i osobista. Zdrowie i bezpieczeństwo publiczne
Higiena otoczenia. Higiena odżywiania. Wegetarianizm. Higiena ciała. Odzież. Higiena pracy. Higiena wypoczynku. Gimnastyka. Zmęczenie. Zmęczenie psychiczne. Nałogi i uzależnienia, ich zwalczanie. Higiena życia seksualnego. Wychowanie seksualne. Orientacja seksualna. Homoseksualizm. Zapobieganie ciąży. Higiena w związku z rasą, wiekiem i płcią. Eugenika. Higiena niemowląt i dzieci, higiena wieku dojrzewania, higiena wieku starczego. Higiena kobiet.
Organizacja służby zdrowia. Zawód lekarski. Lekarze rodzinni. Organizacje lekarskie. Etyka lekarska. Pomocnicza służba zdrowia, sanitariusze, pielęgniarki. Pacjenci, prawa i obowiązki pacjentów. Nielegalna praktyka lekarska. Znachorstwo.
Nadzór i kontrola sanitarna, nadzór nad artykułami spożywczymi i lekami. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych. Szczepienia ochronne. Higiena powietrza, wód i gleby. Zapobieganie wypadkom. Wypadki drogowe. Pierwsza pomoc. Ratownictwo. Pogotowie ratunkowe. Czerwony Krzyż. Ochrona przeciwpożarowa. Pożarnictwo. Straż pożarna.
- 615 Farmacja. Farmakologia. Toksykologia
Homeopatia. Apteki. Sprzedaż leków. Leki według działania. Leki według pochodzenia. Zielarstwo. Ziółolecznictwo. Antybiotyki. Szczepionki. Surowice. Krwiodawstwo. Przetaczanie krwi.
Fizjoterapia. Radioterapia. Bezlekowe metody leczenia. Akupunktura. Masaż. Fizykoterapia: leczenie ciepłem, leczenie zimnem. Leczenie klimatyczne. Muzykoterapia. Hydroterapia. Elektroterapia. Radioterapia. Psychoterapia. Leczenie rehabilitacyjne. Terapia grupowa. Dieta jako terapia. Medycyna ludowa, lekarstwa domowe.
Toksykologia. Trucizny.
- 616/618 Medycyna kliniczna. Choroby. Chirurgia. Ginekologia
Procesy patologiczne. Rodzaje chorób. Epidemie, zarazy. Pediatria, choroby dziecięce. Geriatria. Choroby dziedziczne. Choroby zawodowe. Medycyna pracy. Medycyna społeczna. Powikłania chorobowe.

- Diagnostyka. Profilaktyka, zapobieganie chorobom. Anatomia patologiczna. Patofizjologia i patogenez. Choroby poszczególnych narządów i układów narządów. Nerwice i psychonerwice. Psychiatria. Choroby psychiczne. Autyzm. Niedorozwój umysłowy. Choroby zakaźne. Infekcje. Choroby weneryczne. AIDS. Chirurgia ogólna. Chirurgia dziecięca. Chirurgia poszczególnych części ciała. Ortopedia. Chirurgia plastyczna.
- Okulistyka. Choroby oczu.
- Ginekologia. Choroby kobiece. Położnictwo. Ciąża. Poród. Połóg.
- 62 Inżynieria. Technika w ogólności
- Postęp naukowo-techniczny w ogólności. Maszyny. Sterowanie i regulacja maszyn i procesów. Sterowanie zdalne i automatyczne. Regulatory.
- Napędy. Silniki, rodzaje silników.
- Pneumatyka. Sprężarki, kompresory. Silniki wiatrowe, wiatraki.
- Technologia chłodnictwa. Pompy ciepłe. Lodówki, zamrażarki.
- Maszyny i urządzenia do przechowywania, przesyłania i transportu gazów i cieczy. Dmuchawy. Wentylatory. Zbiorniki. Cysterny. Rurociągi, zawory. Pompy.
- Opakowania. Urządzenia do pakowania.
- Łożyska. Sprzęgła. Koła zębate. Urządzenia transportowe. Transportery. Żurawie. Suwnice. Wyciągi. Windy. Dźwigi. Schody ruchome. Spycharki. Koparki. Smarowanie. Smary.
- Badanie materiałów, metody badań. Badanie właściwości mechanicznych materiałów. Wady materiałów. Materiałoznawstwo. Towaroznawstwo. Materiały niebezpieczne, materiały trujące. Nanotechnologia.
- Gospodarka energetyczna w ogólności. Wykorzystanie naturalnych źródeł energii.
- Technologia mechaniczna. Technika montażu. Obróbka plastyczna. Kucie, kuźnictwo. Odlwienictwo.
- Metalurgia proszków. Walcowanie. Spawanie. Lutowanie. Zgrzewanie. Galwanizacja.
- Obróbka skrawaniem. Obrabiarki. Szlifowanie, polerowanie. Mielenie. Cięcie na piłach, wycinanie, cięcie nożycami. Toczenie, tokarki. Wiercenie, wiertarki, wiertła. Nitowanie. Obróbka blachy. Gwinty.
- 621.039 Technika jądrowa. Energia jądrowa i atomowa
- Reaktory jądrowe. Paliwa jądrowe.
- 621.3 Elektrotechnika. Elektronika. Technika telekomunikacji
- Rodzaje i zakresy prądu elektrycznego. Prąd stały, zmienny. Napięcie, moc, częstotliwość prądu. Układy elektryczne. Układy analogowe. Układy cyfrowe. Mikroelektronika. Układy scalone. Elektroenergetyka. Elektrownie. Maszyny elektryczne. Przesyłanie energii elektrycznej. Technika wysokich napięć. Przewodniki i półprzewodniki. Linie elektroenergetyczne. Instalacje elektroenergetyczne. Bezpieczniki. Uziemienia. Technika pomiarów elektrycznych. Elektryczne źródła światła. Trakcja elektryczna. Technika elektrochemiczna. Akumulatory, baterie. Technika fal, drgań i impulsów elektromagnetycznych. Falowody. Światłowody. Oscylatory. Wzmacniacze. Masery. Lasery.
- Elektronika. Optoelektronika. Lampy elektronowe. Technika rentgenowska.
- Przesyłanie sygnałów elektrycznych. Telegrafia. Telefonacja. Telefonacja komórkowa. Radiokomunikacja. Radiotechnika. Krótkofalarstwo. CB Radio. Radar. Radiolokacja. Radiofonia i technika radiofoniczna. Telewizja, urządzenia i technika telewizyjna. Telewizja cyfrowa. Telewizja satelitarna. Telewizja kablowa.
- 622 Górnictwo
- Roboty górnicze. Wiertnictwo. Górnictwo odkrywkowe. Poszczególne gałęzie górnictwa, wydobywanie kopalin ciekłych i gazowych. Wydobywanie stałych minerałów organicznych, górnictwo węglowe. Kamieniołomy. Kopalnie. Przeróbka surowców. Wypadki w kopalniach. Wybuchy i pożary. Ruchy górotworu. Tąpania. Środki bezpieczeństwa w kopalniach. Szkody górnicze.
- 623 Technika wojskowa
- Fortyfikacje, umocnienia, schrony. Uzbrojenie. Sprzęt artyleryjski. Działa. Wozy bojowe, czołgi, pociągi pancerne. Ręczna broń palna, muszkiety, karabiny, karabiny maszynowe, pistolety, rewolwery. Broń myśliwska.
- Broń biała. Zbroje. Hełmy. Tarcze. Broń prymitywna. Amunicja. Broń atomowa, jądrowa, termojądrowa. Broń biologiczna. Broń chemiczna. Broń rakietowa. Strzelanie. Saperstwo. Lotnictwo wojskowe. Technika marynarki wojennej. Okręty wojenne.
- 624/625 Inżynieria lądowa. Technika dróg komunikacyjnych
- Konstrukcje budowlane. Elementy konstrukcji. Roboty ziemne. Geotechnika. Mechanika gruntów. Fundamenty. Tunele. Mosty. Budowle wielokondygnacyjne.
- Budowa linii kolejowych. Koleje nadziemne. Koleje podziemne i miejskie. Metro. Tramwaje. Koleje linowe. Drogi, szosy, autostrady, drogi lokalne, drogi polne. Projektowanie dróg. Budowa dróg. Drogi miejskie, ulice, place, ronda. Budowa lotnisk.
- 626/627 Inżynieria wodna. Budownictwo wodne. Hydrotechnika
- Budownictwo wodne w ogólności. Melioracje wodne, uprawa nieużytków. Drogi wodne. Budownictwo rybackie, stawy rybne. Budownictwo portowe. Porty, przystanie, falochrony, mola, nabrzeża. Budownictwo rzeczne. Ochrona i regulacja rzek. Umocnienia przeciwpowodziowe. Utrzymywanie dróg nawigacyjnych. Znaki żeglugowe. Latarnie morskie. Zapory wodne. Budowa elektrowni wodnych.

- 628 Inżynieria sanitarna. Technika oświetlenia
Woda. Zasoby wody. Zaopatrzenie w wodę – ujęcia, studnie, filtry. Uzdatnianie wody. Odprowadzanie ścieków. Sieć kanalizacyjna. Oczyszczanie i oczyszczalnie ścieków. Zanieczyszczanie ściekami środowiska. Higiena komunalna. Odpady, śmieci, ich usuwanie. Recykling. Odpady niebezpieczne. Ochrona przed szkodliwym wpływem przemysłu. Walka z hałasem. Urządzenia klimatyzacyjne, ogrzewanie, wietrzenie pomieszczeń.
Technika oświetlenia. Oświetlanie ulic, placów. Iluminacja obiektów.
- 629 Technika środków transportu (lądowego i morskiego)
Pojazdy. Pojazdy pasażerskie, towarowe, pojazdy do zadań specjalnych. Konstrukcja i napęd pojazdów. Systemy kierowania i sterowania. Technika prowadzenia, nawigacji i pilotażu. Pojazdy przystosowane do poruszania się w więcej niż jednym środowisku, amfibie, pojazdy szynowo-drogowe.
Technika transportu lądowego. Proste środki przewozowe: wózki ręczne, wózki dziecięce, sanie, taczki. Pojazdy zaprzęgowe. Motocykle, skutery, motorowery. Rowery. Samochody, technika samochodowa. Samochody osobowe. Samochody i przyczepy kempingowe. Samochody ciężarowe. Przyczepy. Samochody specjalne. Pojazdy sportowe i wyścigowe. Rowery wyścigowe. Samochody wyścigowe.
Tabor kolejowy. Lokomotywy. Kolejowe pojazdy trakcyjne. Metro, tramwaje. Koleje linowe, koleje poduszkowe. Wagony.
Technika transportu morskiego. Architektura okrętowa. Rodzaje statków i ich budowa. Platformy wiertnicze. Ślizgacze, wodoloty, poduszkowce. Okręty podwodne (cywilne), urządzenia i aparaty do zanurzania.
- 629.7 Technika lotnicza i astronautyczna
Statki powietrzne. Statki powietrzne lżejsze od powietrza. Statki cięższe od powietrza. Statki bez napędu: spadochrony, szybowce, latawce. Statki z napędem: śmigłowce, samoloty.
Technika raketowa. Astronautyka.
Pojazdy kosmiczne. Sztuczne satelity. Satelity nawigacyjne. Satelity łączności. GPS. Statki kosmiczne i międzyplanetarne. Wahadłowce. Sondy kosmiczne. Stacje kosmiczne.
- 63 Rolnictwo. Leśnictwo. Hodowla. Łowiectwo. Rybactwo
- 630 Leśnictwo
Biologia leśna. Zoologia leśna, zwierzęta leśne. Botanika leśna, rośliny leśne. Hydrologia leśna. Ekologia leśna. Hodowla lasu. Arboretum. Drzewa ozdobne. Szkody leśne. Ochrona lasu. Pożary lasów. Urządzenie lasu. Produkty leśne i ich pozyskiwanie. Drewno. Grzyby.
- 631/635 Rolnictwo. Uprawa roślin
- 631/632 Ogólne zagadnienia rolnictwa. Choroby i ochrona roślin
Prowadzenie i organizacja gospodarstw rolnych. Gospodarstwa ekologiczne. Technika w rolnictwie, mechanizacja rolnictwa. Maszyny i narzędzia rolnicze. Pojazdy rolnicze, traktory, ciągniki. Gleboznawstwo. Erozja gleby, walka z erozją. Żyzność gleb. Mikrobiologia rolnicza. Prace rolnicze. Uprawa. Hodowla roślin. Rozmnażanie roślin.
Nasiennictwo. Siew. Szkółkarstwo. Szczepienie, sadzenie, plantacje. Cięcie drzew i krzewów. Zbiór plonów. Przechowywanie. Zagospodarowanie nieużytków. Nawozy, nawożenie.
Choroby roślin. Rośliny szkodliwe, chwasty. Zwierzęce szkodniki roślin. Owady szkodliwe. Zwalczanie chorób i szkodników. Środki ochrony roślin, pestycydy, herbicydy.
- 633 Uprawa poszczególnych roślin polowych
Rośliny zbożowe. Trawy pastewne i łąkowe. Inne rośliny pastewne. Motylkowe. Rośliny okopowe. Rośliny włókniste i włókiennicze. Rośliny cukrowe i skrobiowe. Uprawa roślin użytkowych, tytoniu, herbaty, kawy, maku, chmielu, kakao. Rośliny oleiste. Rośliny lekarskie, rośliny lecznicze.
- 634 Sadownictwo. Uprawa winorośli
Sady. Drzewa owocowe. Krzewy owocowe. Brzoskwinie, nektarynki. Owoce cytrusowe. Figi. Mango. Orzechy. Owoce tropikalne.
Krzewy jagodowe, maliny, jeżyny, porzeczki, agrest, jagody, owoce leśne. Truskawki, poziomki. Uprawa winorośli, winnice.
- 635 Ogrodnictwo. Uprawa warzyw. Uprawa roślin ozdobnych
Warzywa korzeniowe, bulwiaste i cebulowe. Warzywa o jadalnych łodygach, liściach i kwiatach, szparagi, kapusta, sałata. Warzywa dostarczające jadalnych owoców i nasion, melony, dynie, ogórki, pomidory, papryka. Rośliny strączkowe. Rośliny aromatyczne, korzenne i przyprawowe. Grzyby. Rośliny ozdobne. Kwaciarstwo. Kwiaty.
Krzewy ozdobne. Żywopłoty. Rośliny pokojowe. Trawniki.
- 636/639 Zootechnika. Produkty pochodzenia zwierzęcego. Łowiectwo. Rybactwo. Rybołówstwo
- 636/638 Chów i hodowla zwierząt domowych. Produkty pochodzenia zwierzęcego. Hodowla owadów

- Pochodzenie, ewolucja i udomowienie zwierząt. Zwierzęta hodowane dla wystaw lub pokazów. Zwierzęta doświadczalne. Zwierzęta hodowane dla produkcji środków żywnościowych i innych produktów pochodzenia zwierzęcego. Zwierzęta hodowane i trzymane do pracy, zwierzęta pociągowe, juczne, zwierzęta tropiące. Zwierzęta trzymane dla przyjemności, do towarzystwa, zwierzęta pokojowe. Zwierzęta myśliwskie i sportowe, zwierzęta do walki. Rozród zwierząt domowych. Żywnienie zwierząt. Pasze.
- Tresura zwierząt. Weterynaria, choroby zwierząt, farmakologia weterynaryjna. Zwierzęta nieparzystokopytne, konie, muły, osły. Bydło domowe. Małe przeżuwacze, owce, kozy. Trzoda chlewna, świnie. Drób. Gołębie. Ptaki dekoracyjne i śpiewające, papugi, kanarki. Psy, domowe i myśliwskie. Koty. Świnki morskie, chomiki. Króliki. Zwierzęta futerkowe. Płazy, węże, żółwie, rybki.
- Produkty pochodzenia zwierzęcego. Mleczarstwo. Mleko i produkty mleczne. Jajczarstwo. Mięso. Tłuszcze zwierzęce. Konserwacja i przechowywanie mięsa. Mięso ryb. Owoce morza. Pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego.
- Hodowla owadów. Pszczoły. Pszczelarstwo. Miód i inne produkty pszczele. Hodowla jedwabników.
- 639 Łowiectwo. Rybactwo. Rybołówstwo
 Łowiectwo, zwierzęta łowne, ptaki łowne. Rybołówstwo – śródlądowe i morskie. Statki rybackie. Połowy. Hodowla ryb. Rybactwo. Produkty z ryb i zwierząt morskich. Hodowla mięczaków i skorupiaków. Hodowla raków.
- 64 Gospodarstwo domowe. Gastronomia. Hotelarstwo
 Hotele, motele, pensjonaty. Żywnienie zbiorowe, restauracje, bary, kawiarnie, herbaciarnie, winiarnie, catering. Żywność. Przyrządzanie potraw, przetwórstwo domowe żywności. Sztuka kulinarna. Książki kucharskie, przepisy kulinarne. Kucharstwo dietetyczne – dla odchudzających się, dla chorych. Posiłki. Zastawa stołowa, nakrywanie do stołu. Kelnerstwo. Mieszkanie, urządzenie mieszkań, sprzęty domowe, meble. Porządki domowe. Odzież. Pielęgnacja ciała. Kosmetyka.
- 654 Telekomunikacja i telemechanika – z punktu widzenia organizacji i eksploatacji: zakresu usług, taryf, opłat
- 655 Przemysł poligraficzny. Działalność wydawnicza. Księgarstwo
 Poligrafia. Techniki druku. Historia drukarstwa, wynalazek druku. Ruch wydawniczy. Organizacja księgarstwa. Księgarnie. Antykwariaty. Kolportaż książek. Budowa książki i czasopisma. ISBN. Sztuka książki.
- 656 Transport. Poczta (organizacja i eksploatacja)
 Rozkłady jazdy. Taryfy, bilety, opłaty. Wypadki drogowe. Korsarstwo. Piractwo. Organizacja transportu drogowego i kolejowego. Organizacja komunikacji miejskiej. Transport samochodowy. Nauka jazdy. Szkoły jazdy. Samochodowe prawa jazdy. Transport rowerowy, motocyklowy. Transport kolejowy. Katastrofy, wypadki kolejowe. Transport wodny. Żegluga morska. Flota handlowa. Katastrofy morskie. Ratownictwo morskie. Żegluga śródlądowa. Transport lotniczy. Katastrofy lotnicze. Lotniska, organizacja i eksploatacja. Poczta. Znaczkę pocztowe. Filatelistyka. Przedsiębiorstwa wysyłkowe i przewozowe.
- 657 Rachunkowość. Księgowość
 Rachunkowość handlowa, przemysłowa, finansowa. Rachunkowość zarządcza. Konta. Księgowanie. Budżety. Inwentaryzacja. Bilanse. Koszty. Audyt finansowy. Rewizja finansowa.
- 658 Zarządzanie biznesem. Organizacja przedsiębiorstwa. Organizacja i technika handlu
 Organizacja przedsiębiorstw. Formy, rodzaje i skala przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa prywatne, państwowe i uspołecznione, małe, średnie, duże. Koncerny, syndykaty. Kapitał przedsiębiorstwa. Personel przedsiębiorstwa. Organizacja produkcji w przedsiębiorstwie. Kontrola jakości. Towary, usługi, nowe produkty.
 Organizacja i technika handlu. Formy zbytu i sprzedaży – sprzedaż hurtowa, detaliczna. Sklepy. Domy towarowe. Obsługa klientów. Promocje handlowe.
- 659 Reklama. Informacja biznesowa. Public relations
 Reklama, formy reklamy. Informacja biznesowa, informacja handlowa. Środki masowego przekazu. Kształtowanie opinii, public relations.
- 66/69 Przemysł
- 66 Przemysł chemiczny
 Przemysł chemiczny i jego wyroby. Produkcja i przeróbka chemikaliów. Technologia chemiczna organiczna i nieorganiczna.
 Materiały wybuchowe. Paliwa. Paliwa naturalne. Technologia paliw. Paliwa gazowe. Technologia spalania. Domowe urządzenia grzejne.
 Mikrobiologia przemysłowa. Drożdże i ich działanie. Wina, przemysł winiarski. Miód pitny. Piwo, słodownictwo, browarnictwo. Gorzelnictwo. Woda i napoje, soki, lemoniady, likiery. Użytki: kakao, czekolada, kawa, herbata, tytoń.
 Oleje. Tłuszcze. Woski. Olejki eteryczne. Wyroby perfumeryjne. Kosmetyki. Technologia olejów mineralnych i ropy naftowej. Paliwa silnikowe, benzyna, oleje napędowe.

- Przemysł szklarski i ceramiczny. Szkło, rodzaje szkła. Wyroby z gliny. Garncarstwo. Porcelana. Kamionka. Terakota. Fajans. Ceramika budowlana, cegły dachówki. Przemysł materiałów wiążących. Przemysł farbiarski. Barwniki, produkcja i stosowanie. Farby drukarskie. Lakiery, politory, pigmenty.
- 664 Przemysł spożywczy
Przemysł cukrowniczy. Cukrownictwo. Cukiernictwo. Cukierki. Skrobia. Oleje jadalne, tłuszcze jadalne. Mineralne produkty spożywcze, sól. Przetwórstwo zbożowe. Piekarstwo, ciastkarstwo. Młynarstwo. Mąka, kasza.
- 669 Metalurgia. Hutnictwo
Procesy metalurgiczne. Metalurgia żelaza, stali, żeliwa. Metalurgia metali nieżelaznych. Metale szlachetne. Nikiel, chrom, wolfram. Miedź. Ołów. Metale lekkie. Rtęć. Uran, uranowce. Metale ziem rzadkich. Metale alkaliczne, potas, sód, wapń.
- 67/68 Różne rodzaje przemysłu i rzemiosła
Wyroby z metali i kamieni szlachetnych. Jubilerstwo. Biżuteria. Mennictwo. Ludwisarstwo. Dzwony. Brązy artystyczne.
Przemysł drzewny. Technologia drewna. Tartaki.
Przemysł skórzaný. Garbarstwo. Futrzarstwo.
Przemysł celulozowo-papierniczy. Papiery. Płyty pilśniowe.
Przemysł włókienniczy. Przędzalnictwo. Tkactwo. Dziewiarstwo. Wyroby włókiennicze.
Przemysł tworzyw sztucznych. Przemysł gumowy.
Technologia kamienia. Przemysł kamieniarski.
Mechanika precyzyjna. Zegarmistrzostwo. Budowa i wyrób przyrządów pomiarowych. Wagi. Liczniki, wskaźniki.
Technika sterowania automatycznego. Automatyka.
Instrumenty optyczne.
Akustyka techniczna.
Kuźnictwo. Kowalstwo. Ręcznie kute wyroby żelazne.
Ślusarstwo. Urządzenia grzewcze i oświetleniowe.
Meblarstwo. Tapicerstwo.
Siodlarstwo. Rymarstwo. Szewstwo. Rękawicznictwo.
Artykuły podróżne i sportowe. Przybory do gier. Kaletnictwo. Przemysł obuwniczy.
Introligatorstwo. Wytwarzanie ram do obrazów. Szklarstwo, wyrób lusterek. Artykuły piśmienne i biurowe.
Przemysł odzieżowy. Krawiectwo. Bieliźniarstwo. Nakrycia głowy. Gabinety kosmetyczne. Salony piękności. Fryzjerstwo. Szczotkarstwo.
Wyroby galanterijne i dekoracyjne. Zabawki.
- 689 Majsterkowanie. Modelarstwo
- 69 Budownictwo. Przemysł budowlany
Rzemiosła budowlane. Materiały, elementy, remonty i roboty budowlane.

7 SZTUKA. ROZRYWKI. SPORT

- 7.01 Teoria i filozofia sztuki. Estetyka
Znaczenie sztuki. Sztuka popularna. Sztuka masowa. Kompozycja.
- 7.02 Technika sztuki
Wykonanie dzieł sztuki. Sprzęt i materiały. Konserwatorstwo. Kradzież dzieł sztuki.
- 7.03 Okresy. Style
- 7.03(091) Historia sztuki w ogólności
- 7.03(438)(091) Historia sztuki polskiej
- 7.04 Tematyka twórczości artystycznej. Ikonografia
Portrety. Sceny historyczne. Batalistyka. Tematy religijne w sztuce. Martwa natura.
- 7.05 Zastosowanie sztuki w życiu codziennym. Wzornictwo przemysłowe
- 7.071 Artyści. Twórcy i odtwórcy (wykonawcy)
- 7.072/073 Wiedza o sztuce. Historycy sztuki. Krytycy sztuki. Miłośnicy sztuki. Kolekcjonerzy. Kolekcjonerstwo
- 7.077 Działalność amatorska. Sztuka amatorska
- 7.079 Konkursy i festiwale sztuki
- 7.096/097 Radio i telewizja
- 7.096 Radio. Audycje radiowe
- 7.097 Telewizja. Programy telewizyjne

- 71 Planowanie przestrzenne. Planowanie regionalne
Sztuka kształtowania przestrzeni. Urbanistyka. Architektura terenów zielonych. Parki i ogrody. Cmentarze.
- 72 Architektura
- 73 Rzeźbiarstwo i sztuki pokrewne
Rzeźba. Wyroby rzeźbiarskie z kamieni szlachetnych. Gemmy. Kamee. Sfragistyka. Numizmatyka. Ceramika artystyczna. Wyroby artystyczne z metalu. Kowalstwo artystyczne. Metaloplastyka. Złotnictwo. Jubilerstwo artystyczne. Artystyczna obróbka broni.
- 74 Rysunek. Rzemiosła artystyczne
- 741/744 Rysunek
Rysunek satyryczny. Humor rysunkowy. Wycinanki. Rysunek anatomiczny, anatomia artystyczna. Rysunek techniczny.
- 745/749 Rzemiosła artystyczne. Sztuka użytkowa
Artystyczna obróbka drewna. Snycerstwo. Rzeźba w drewnie. Inkrustacje. Intarsje. Tkactwo artystyczne. Gobeliny. Dywany. Arrasy. Wyroby artystyczne ze skóry. Wyroby artystyczne z papieru. Papieroplastyka. Origami. Wyroby z kości słoniowej. Sztuka układania kwiatów. Artystyczne roboty ręczne: koronkarstwo, hafciarstwo, plecionkarstwo, makramy, wikliniarstwo. Zdobnicтво wewnątrz. Wyroby artystyczne ze szkła i kryształu. Meble artystyczne. Kominki. Piece. Lamy.
- 75 Malarstwo
Malarstwo na szkle. Freski. Malarstwo ścienne. Panoramy. Malarstwo miniaturowe. Iluminatorstwo.
- 76 Grafika
Drzeworyt. Miedzioryt. Akwaforta. Litografia. Grafika użytkowa, plakaty, afisze.
- 77 Fotografia
- 77.03 Fotografia dokumentalna. Zdjęcia dokumentalne
- 77.04 Fotografia artystyczna
- 78 Muzyka
Teoria muzyki. Formy muzyczne. Style i kierunki w muzyce. Instrumenty muzyczne. Muzyka na poszczególne instrumenty. Rodzaje muzyki.
- 78.089 Nuty
- 791 Film. Kino
Film. Historia filmu. Rodzaje i gatunki filmowe. Przemysł filmowy. Produkcja filmu. Kinematografia.
- 791.8 Cyrk. Walki zwierząt
- 792 Teatr
Historia teatru. Aktorstwo. Scenografia. Teatr eksperymentalny, teatr ulicy. Teatr radiowy, telewizyjny. Przedstawienia teatralne. Dramaty, tragedie. Misteria. Komedia. Skecz. Przedstawienia muzyczne. Opera, operetka, musicale. Przedstawienia kabaretowe. Balet. Taniec sceniczny. Szczególne rodzaje teatru, teatr cieni. Teatr lalek.
- 793/794 Rozrywki towarzyskie. Zabawy. Gry
Zabawy towarzyskie. Taniec. Zespoły pieśni i tańca. Zabawy, gry i rozrywki umysłowe. Gry komputerowe. Sztuka iluzjonistyczna. Gry planszowe. Warcaby, układanki. Szachy. Gry w karty. Pasjanse. Gry hazardowe.
- 796/799 Sport
Kultura fizyczna. Sport. Gimnastyka.
Etyka sportu. Fair play. Fizjologia sportu. Trening. Sporty ekstremalne, niebezpieczne. Ruch olimpijski, olimpiady, zawody sportowe. Rekordy sportowe. Sport rekreacyjny, sport dla zdrowia, rekreacja fizyczna. Sportowcy. Trenerzy. Sędziowie. Kibice. Poszczególne dyscypliny sportowe.

8 JĘZYKOZNAWSTWO. NAUKA O LITERATURZE. LITERATURA PIĘKNA

- 80 Ogólne zagadnienia językoznawstwa i literatury. Filologia
Hermeneutyka. Krytyka tekstów. Tekstologia.
- 808.1/2 Sztuka pisarska. Działalność i technika literacka. Edytorstwo. Technika edytorska. Redaktorstwo
- 808.5 Retoryka. Sztuka przemawiania
Deklamacja. Recytacja. Dykcja. Konwersacja.
- 81 Językoznawstwo. Języki

Dział ten zawiera liczne symbole analityczne wyrażające szczegółowe aspekty języka i problemy językowe. Symboli tych używa się autonomicznie (przy publikacjach ogólnych), lub – gdy tematyka książki skupia się na pewnym języku – w połączeniu z symbolami głównymi poszczególnych języków.

Historia języka. Językoznawstwo, szkoły i kierunki w językoznawstwie. Semiologia. Semiotyka. Niewerbalne komunikowanie się, języki mimiki i gestykulacji. Psychologia języka. Praktyczna znajomość języka.

Rozmówki językowe. Teoria przekładów. Socjolingwistyka. Poprawność językowa. Błędy językowe. Dialekty społeczne. Potoczne formy języka. Slang. Język wulgarny. Dialekty. Gwary i narzecza. Językoznawstwo matematyczne. Fonetyka. Akcent, intonacja. Ortografia. Interpunkcja. Słowniki ortograficzne. Wymowa.

Gramatyka. Gramatyka generatywna. Gramatyka historyczna. Gramatyka porównawcza. Morfologia. Składnia. Syntaktyka. Części mowy. Leksykologia. Słownictwo. Nazewnictwo. Toponomastyka. Nazwy geograficzne, topograficzne. Nazwy roślin i zwierząt. Antroponimia. Nazwy osób i grup osób. Synonimy. Antonimy. Homonimy. Neologizmy. Archaizmy. Wyrazy obce. Terminy specjalistyczne. Przekleństwa. Wyrazy ordynarne. Etymologia. Frazeologia. Idiomy. Leksykografia. Słowniki.

811

Poszczególne języki

Dalszy podział wg tabl. I – symboli poddziałów wspólnych języków. Symbol poddziału języka dopisuje się bezpośrednio do symbolu 811, przy czym w miejscu wskaźnika – znaku równości = podstawia się kropkę, np.:

=111 język angielski – 811.111 Język angielski

=162.1 język polski – 811.162.1 Język polski

82

Nauka o literaturze. Literatura piękna

82(091)

Historia literatury

W dziale tym klasyfikuje się:

– *opracowania ogólne historii literatury;*

– *opracowania ogólne historii poszczególnych literatur narodowych, np.:*

821.162.1(091) Historia literatury polskiej;

– *opracowania historii poszczególnych rodzajów i gatunków literackich – symbol gatunku dopisuje się do symbolu danej literatury symbol gatunku, np.:*

821.162.1(091)-1 Historia poezji polskiej

821.162.1(091)-93 Historia polskiej literatury dziecięcej

Powstały symbol uzupełnia się w razie potrzeby podziałem wspólnym czasu, znakującym okres historii.

Klasyfikuje się tu również: publikacje omawiające twórczość grup literackich, omówienia twórczości poszczególnych pisarzy, biografie pisarzy, ich pamiętniki oraz pamiętniki im poświęcone.

82-1/-9

Rodzaje i gatunki literackie

Podane poniżej symbole analityczne dopisuje się do symboli poszczególnych literatur, np.:

821.131.2-3 Powieść włoska

821.112.2-4 Szkice literackie niemieckie

W razie potrzeby symbole takie mogą być uzupełniane odpowiednimi podziałami wspólnymi formy (tabl. II), np.:

821.162.1-1(082.2) Antologia poezji polskiej

82-1

Poezja. Dramat poetycki

82-17

Wiersze satyryczne i humorystyczne

82-192

Wiersze do muzyki. Piosenki (teksty)

82-193

Fraszki. Epigramaty

82-2

Utwory dramatyczne. Scenariusze filmowe

82-293

Libretta

82-3

Powieści, nowele, opowiadania

82-311.1

– psychologiczne

82-311.2

– społeczno-obyczajowe

82-311.3

– przygodowe, westerny

82-311.5

– humorystyczne, satyryczne

82-311.6

– historyczne, wojenne

82-311.8

– podróżnicze, egzotyczne

82-311.9

– fantastyczne, fantastyczno-naukowe

82-312.1

– filozoficzne

82-312.2

– religijne, legendy o świętych

82-312.4

– kryminalne i detektywistyczne

82-312.6

– biograficzne

82-343

– podania, baśnie, legendy

82-344

– powieści grozy, „niesamowite”

- 82-35 – o zwierzętach
- 82-36 – anegdoty
- 82-39 – mitologiczne
- 82-4 Szkice, eseje
- 82-5 Mowy. Wykłady. Kazania
- 82-6 Listy. Korespondencja
O ile dotyczą wielu tematów. Listy poświęcone określone mu tematowi kieruje się pod symbol tematu, dodając podział wspólny formy (044).
- 82-7 Humoreski. Satyry. Parodie. Dowcipy
- 82-82 Antologie. Wypisy (tylko zbory wielogatunkowe)
- 82-84 Aforyzmy. Przysłowia. Złote myśli. Przypowieści. Cytaty
- 82-91 Literatura masowa. Literatura brukowa. Komiksy
- 82-92 Publicystyka. Felietony. Reportaże (tylko publikacje wielotematyczne)
- 82-93 Literatura dla dzieci i młodzieży
- 82.0 Teoria literatury. Nauka o literaturze
Poetyka. Krytyka literacka, teoria i zasady krytyki. Literatura porównawcza.
Prace dotyczące teorii poszczególnych rodzajów i gatunków literackich klasyfikuje się przez odpowiedni symbol analityczny, np.:
82.0-1 Teoria powieści; 82.0-93 Teoria literatury dziecięcej
- 821 Literatura poszczególnych języków
Symbol 821 znakuje ogół utworów literackich. Podstawę dla klasyfikowania poszczególnych literatur narodowych i poszczególnych utworów stanowi najczęściej język, jakim posługuje się dana literatura, oryginalny język danego utworu.
Symbole poszczególnych literatur narodowych tworzymy wg tabl. I – podziałów wspólnych języka. Odpowiedni w danym przypadku symbol języka dopisuje się bezpośrednio do symbolu 821, przy czym w miejscu znaku równości podstawia się kropkę. Np.:
=111 język angielski – 821.111 Literatura angielska
=133.1 język francuski – 821.133.1 Literatura francuska
Dla wyrażenia rodzaju lub gatunku pewnego utworu literackiego, do utworzonego w ten sposób symbolu dopisuje się odpowiedni symbol analityczny, np.:
821.133.1-3 Powieść francuska
W przypadku literatur powstających w językach, jakimi mówi się w wielu krajach świata (np. angielskim, niemieckim, hiszpańskim, arabskim) właściwą literaturę wskazujemy przez dodanie symbolu podziału wspólnego miejsca, np.:
821.134.2 Literatura hiszpańska
a: 821.134.2(862) Literatura kolumbijska
821.111(73) Literatura amerykańska,
821.111(73)-3 Powieść amerykańska
- 821.162.1 Literatura polska

9 ARCHEOLOGIA. GEOGRAFIA. BIOGRAFIE. HISTORIA

- 902/904 Archeologia
Archeologia jako nauka. Wykopaliska i znaleziska archeologiczne.
Relikty archeologiczne z poszczególnych terenów, krajów, państw – oznacza się przez dodanie symbolu podziału wspólnego miejsca, np.:
902/904(438) Archeologia Polski
902/904(4/6:262-194.2) Archeologia śródziemnomorska
- 91 Geografia. Opisy krajów. Podróże
Problematykę zawartą w tym dziale w odniesieniu do poszczególnych krajów, kontynentów, mórz – wyraża się podając odpowiedni symbol podziału wspólnego miejsca.
- 911 Geografia ogólna
Geografia fizyczna. Fizjografia. Geografia człowieka. Geografia historyczna.
- 912 Nietekstowe przedstawienia obszarów Ziemi
Mapy. Mapy plastyczne. Atlasy. Kartogramy. Globusy.
Np. 912(438) Mapa Polski
- 913 Geografia regionalna. Geografia krajów świata starożytnego i nowożytnego

- Pod symbolami geografii klasyfikuje się również:
 – opisy poszczególnych krajów z wielu punktów widzenia (wykraczające poza geograficzny)
 – przewodniki turystyczno-krajoznawcze – przy których dodaje się symbol podziału wspólnego formy (036)
 – reportaże poświęcone danemu krajowi – z dodaniem symbolu podziału wspólnego formy (047)
 Dalszy podział następuje wg podziałów wspólnych miejsca, dla krajów starożytnych (3) z rozbudową, dla nowożytnych (4/9), np.:
- 913(38) Geografia starożytnej Grecji
 913(438) Geografia Polski
- 929 Biografie. Genealogia. Heraldyka
 Biografie i pamiętniki. Genealogia. Tablice genealogiczne, dzieje rodów i rodzin. Heraldyka. Herbarze. Ordery i odznaczenia. Flagi. Sztandary.
- 93/94 Historia
- 930 Nauki historyczne. Nauki pomocnicze historii.
 Historiografia. Historiozofia. Epigrafika. Paleografia. Dyplomatyka. Archiwistyka. Archiwa i ich zasoby.
- 930.85 Historia kultury. Historia cywilizacji. Kultura materialna
- 94 Historia powszechna. Historia świata
- 94(100)"1914/1918" I wojna światowa
 94(100)"1939/1949" II wojna światowa
- 94(3) Historia starożytna
Historię poszczególnych krajów świata starożytnego wyraża się przez zastosowanie symboli podziałów wspólnych miejsca (3), np.:
 94(37) Historia starożytnego Rzymu
 94(38) Historia starożytnej Grecji
Piśmiennictwo obejmujące łącznie dzieje starożytne i nowożytne pewnych krajów klasyfikuje się pod 94(4/9).
- 94(4/9) Historia poszczególnych krajów (średniowieczna i nowożytna)
Dalszy podział następuje według symboli podziałów wspólnych miejsca, np.:
 94(73) Historia Stanów Zjednoczonych
 94(520) Historia Japonii
W razie potrzeby, symbole historii uzupełniamy o wymagany przez daną książkę podział wspólny czasu. Historię kultury pewnego kraju ujmuje się przez symbol 008 po podwójnym dwukropku, np.: 94(44)::008 Historia kultury francuskiej
Przy braku odpowiedniego podziału wspólnego miejsca posługujemy się podziałami wspólnymi rasy, narodowości i grupy etnicznej. Buduje się je na podstawie podziałów wspólnych języka, przez ujęcie ich w okrągłym nawiasie, np.:
 94(=411.16) Historia narodu żydowskiego
 94(=411.21) Historia Arabów
 94(=214.58) Historia Cyganów
- 94(438) Historia Polski
- 94(438)::008 Historia kultury polskiej
- 94(438).01 Pradzieje Polski. Okres wczesnohistoryczny
- 94(438).02 Dynastia Piastów i Andegawenów (ok.960-1386)
- 94(438).03 Dynastia Jagiellonów (1386-1572)
- 94(438).04 Królowie elekcyjni (1573-1763; do Sasów włącznie)
- 94(438).06 Stanisław August Poniatowski. Rozbiory (1764-1795)
- 94(438).07 Okres zaborów (1795-1918)
- 94(438).071 Zabór rosyjski
- 94(438).072 Zabór pruski
- 94(438).073 Zabór austriacki
- 94(438).078 I wojna światowa
- 94(438).08 Okres od 1918 r.
- 94(438).081 Okres międzywojenny
- 94(438).082 II wojna światowa
- 94(438).082.1 Wrzesień 1939 r.
- 94(438).082.2 Okupacja. Ruch oporu. Akcje zbrojne
- 94(438).082.218 Powstanie Warszawskie
- 94(438).082.3 Udział Polski i Polaków w wojnie na Zachodzie. Rząd polski na emigracji
- 94(438).082.4 Działania na terenie ZSRR. Wyzwolenie Polski i działania Wojska Polskiego

- 94(438).082.5 Lewica polska w ZSRR. PKWN.
Działania radzieckie (stalinowskie) przeciw Polsce i obywatelom polskim
17 września 1939 r. Deportacje, zsyłki, więzienia, łagry. Katyń.
- 94(438).083 Polska Ludowa (1944/45-1989)
Prześladowania polityczne, walka z opozycją, represje w PRL.
- 94(438).084 Rzeczpospolita Polska

I. Symbole podziałów wspólnych języków

= 1/= 8	Języki naturalne
= 11	Języki germańskie
= 111	Język angielski
= 111 (73)	Język amerykański angielski
= 112(435.9)	Język luksemburski
= 112.2	Język niemiecki
= 112.28	Język jidysz (żydowsko-niemiecki)
= 112.5	Język niderlandzki
= 112.6	Język afrikaans
= 113	Języki północnogermańskie
= 113.3	Język islandzki
= 113.4	Język duński
= 113.5	Język norweski
= 113.6	Język szwedzki
= 12	Języki italskie
= 124	Język łaciński
= 13	Języki romańskie
= 131.1	Język włoski
= 132	Języki retoromańskie
= 133.1	Język francuski
= 134.2	Język hiszpański
= 134.3	Język portugalski
= 135	Bałkańskie języki romańskie
= 135.1	Język rumuński
= 135.2	Język mołdawski
= 14	Język grecki (helleński)
= 14'02	Język grecki klasyczny
= 14'06	Język grecki nowożytny, nowogrecki
= 15	Języki celtyckie
= 152.1	Język irlandzki
= 152.2	Język szkocki (gaelicki)
= 153.1	Język walijski
= 16	Języki słowiańskie
	Łemkowski
= 161.1	Język rosyjski
= 161.2	Język ukraiński
= 161.3	Język białoruski
= 162.1	Język polski
= 162.2	Język połabski
= 162.3	Język czeski
= 162.4	Język słowacki
= 162.5	Język łużycki
= 163.1	Język staro-cerkiewno-słowiański
= 163.2	Język bułgarski
= 163.3	Język macedoński
= 163.4	Język serbsko-chorwacki
= 163.4(497.6)	Język bośniacki
= 163.41	Język serbski
= 163.42	Język chorwacki
= 63.6	Język słoweński
= 17	Języki bałtyckie

- = 172 **Język litewski**
- = 174 **Język łotewski**
- = 18 **Język albański**
- = 19 **Język armeński (ormiański)**
- = 21/= 22 **Języki indoirańskie (aryjskie)**
- = 21 **Języki indyjskie (indoaryjskie)**
- = 211 **Język sanskrycki, sanskryt**
- = 214 **Nowożytny języki indyjskie.**
Hindi, urdu, pendżabski, asamski, bengalski, marathi, nepalski
- = 214.58 **Język cygański (romani)**
- = 22 **Języki irańskie**
- = 221.31 **Język afgański. Język paszto**
- = 222.1 **Język perski**
- = 222.5 **Język kurdyjski**
- = 222.8 **Język tadżycki**
- = 29 **Martwe języki indoeuropejskie.**
Lepontyjski, liguryjski, luwijski, języki anatolijskie i in.
- = 34 **Języki martwe basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu.**
Sumeryjski, elamicki, etruski
- = 35 **Języki kaukaskie**
Języki czerkieskie, dagestańskie
- = 351.42 **Język czeczeński**
- = 351.43 **Język inguski**
- = 352.2 **Język abchaski**
- = 353.1 **Język gruziński**
- = 41 **Języki afroazjatyckie (semito-chamickie)**
- = 411 **Języki semickie**
Akadyjski, babiloński, asyryjski, amorycki, ugarycki, kananejski, moabicki, fenicki, punicki, amharski, ge'ez (klasyczny etiopski)
- = 411.16 **Język hebrajski**
- = 411.21 **Język arabski**
- = 411.216 **Język maltański**
- = 412 **Język egipski i koptyjski**
- = 412'01 **Język staroegipski**
- = 412'05 **Język nowoegipski, egipski nowożytny**
- = 412'09 **Język koptyjski**
- = 413 **Języki berberyjskie (libijskie)**
- = 414/= 45 **Języki afrykańskie (murzyńskie).**
Języki czadyjskie, język hausa, języki kuszyckie, języki nilo-saharyjskie, język nubijski, języki bantu, język suahili, języki buszmeńsko-hotentockie
- = 51 **Języki uralo-áltajskie, języki uralskie**
- = 511.1 **Języki ugrofińskie**
- = 511.111 **Język fiński**
- = 511.113 **Język estoński**
- = 511.12 **Język lapoński**
- = 511.141 **Język węgierski**
- = 512.1 **Języki tureckie**
Język czuwaski, kazachski, ujugurski, uzbecki, baszkirski, karaczajski, karaimski, kirgiski, jakucki, azerbejdżański, turkmeński, gagauski, ewenkijski, eweński
- = 512.145 **Język tatarski**
- = 512.161 **Język turecki (osmański)**
- = 512.3 **Języki mongolskie**
Buriacki, dagur, mongolski, ojracki

- = 521 Język japoński
- = 531 Język koreański
- = 541 Język ajnu
- = 56 Języki eskimosko-aleuckie
- = 58 Języki chińsko-tybetańskie.
Języki tajskie
- = 581 Język chiński
- = 584.6 Język tybetański
- = 61 Języki austroazjatyckie.
Khmerski, kambodżański
- = 612.91 Język wietnamski (anamski)
- = 62 Języki austronezyjskie
- = 621 Języki malajsko-polinezyjskie.
Malajski, filipiński, jawajski, malgaski
- = 622 Języki oceaniczne.
Języki mikronezyjskie, polinezyjskie
- = 71 Języki indopacyficzne.
Andamańskie, papuaskie
- = 718 Języki tasmańskie
- = 72 Języki australijskie
- = 8 Języki Indian amerykańskich
- = 81/= 82 Języki Indian północnoamerykańskich
- = 821.173 Język Majów
- = 822.21 Język Azteków
- = 87 Języki Indian Ameryki Środk. i Południowej

- = **9** **Języki sztuczne**
- = 92 Języki sztuczne utworzone w celu porozumiewania się ludzi. Międzynarodowe języki pomocnicze
- = 921 Volapuk (utworzony przez Schleyera)
- = 922 Esperanto

II. Symbole podziałów wspólnych formy

- (02) **Książki w ogólności**
Symbol stosowany dla częstych ostatnio publikacji o złożonej formie wydawniczej, składających się np. z drukowanej części tekstowej oraz innego nośnika, np.:
 821.111'374(02+086.8) Słownik języka angielskiego z dołączoną płytą wideo
- (02.025.2) **Książki bogato ilustrowane**
- (02.053.2) **Książki popularnonaukowe dla dzieci i młodzieży**
Np.:
 598.2(02.025.2)(02.053.2) Bogato ilustrowana książka popularnonaukowa dla dzieci przedstawiająca ptaki
- (03) **Encyklopedie. Słowniki encyklopedyczne. Wydawnictwa informacyjne**
Np.: 53(03) Encyklopedia fizyki
- (036) **Przewodniki o charakterze praktycznym lub opisowym**
Np.: 913(438)(036) Przewodnik turystyczno-krajoznawczy po Polsce
- (038) **Słowniki**
Symbol dla słowników fachowych i dziedzinowych, np.:
 62(038)=112.2=162.1 Słownik techniczny niemiecko-polski
- (044) **Listy. Korespondencja**
- (044.6) **Encykliki. Adhortacje**
- (047) **Reportaże**
- (047.53) **Wywiady**
- (048.4) **Streszczenia**
- (049.32) **Recenzje**
- (05) **Czasopisma**
- (058) **Roczniki. Informatory. Spisy. Księgi adresowe**
- (07) **Wydawnictwa dydaktyczne. Podręczniki**
- (073) **Pogramy nauczania**
Dalszy podział wg symboli podręczników, np.: 53(073.2) Program nauczania fizyki w szkole podstawowej
- (075.2) **Podręczniki dla szkół podstawowych. Elementarze**
- (075.3) **Podręczniki dla szkół średnich**
- (075.3-021.64) **Podręczniki gimnazjalne**
- (075.3-021.66) **Podręczniki dla liceów i techników**
- (075.4) **Samouczki**
- (075.8) **Podręczniki dla szkół wyższych**
- (075.9) **Podręczniki dla różnego rodzaju kursów szkoleniowych**
- (076) **Materiały do ćwiczeń praktycznych. Zadania. Pytania i rozwiązania**
Np.: 51(075.2)(076) Ćwiczenia i zadania z matematyki dla szkół podstawowych
- (078) **Rozmówki językowe**
- (08) **Dzieła zbiorowe. Zbiory i wybory pism**
- (081.1) **Dzieła zbiorowe jednego autora**
- (081.2) **Dzieła wybrane jednego autora**
- (082.1) **Zbiory prac różnych autorów. Księgi pamiątkowe**
- (082.2) **Antologie. Wypisy (różnych autorów). Cytaty. Fragmenty**
Symbol stosowany najczęściej dla antologii literackich, np.: 821.162.1-1(082.2) Antologia poezji polskiej
- (083) **Zestawienia. Tabele. Wzory. Przepisy**
Przepisy prawne, kodeksy – zob. (094.4)
- (083.13) **Instrukcje użytkowania**
- (083.41) **Tablice statystyczne**
- (083.5) **Tablice matematyczne**
Np.: 514.116(083.5)(075.3) Tablice trygonometryczne dla uczniów szkół średnich
- (083.74) **Normy**
- (083.824) **Katalogi wystaw**
Np.: 656.835(438)(083.824) Katalog polskiej wystawy filatelistycznej
- (083.87) **Konkordancje**

- (084.1) Przedstawienia obrazowe
- (084.11) Ilustracje. Ryciny. Rysunki
- (084.121) Fotografie. Albumy fotograficzne
- (084.122) Filmy
- (084.2) Rysunki schematyczne. Wykresy. Diagramy
- (084.4) Atlasy (niegeograficzne)
Np.: 597.2/5(438:28)(084.4) Atlas ryb słodkowodnych w wodach Polski
- (086.7) Dokumenty z zapisem dźwięku. Płyty i taśmy dźwiękowe
- (086.8) Dokumenty wizualne i audiowizualne
- (089.3) Anegdoty. Aforyzmy. Facecje. Maksymy. Osobliwości. Varia
Symbol przeznaczony dla anegdot, aforyzmów i maksym „tematycznych”, np.: 1(089.3) Maksymy filozoficzne
- (091) Opracowania historyczne
Np.: 51(091) Historia matematyki
- (093) Źródła historyczne
- (093.3) Źródła literackie. Kroniki. Pamiętniki
- (094) Dokumenty prawne
- (094.2) Umowy i traktaty międzynarodowe
- (094.4) Teksty prawne. Kodeksy. Zbiory ustaw
- (094.5) Poszczególne ustawy

III. Symbole podziałów wspólnych miejsca

- (1) Miejsce w ogólności. Różne określenia miejsca**
- (1-04) Strefy graniczne. Granice
Np.: (438-04) granice Polski
- (1-11) Wschód. Wschodni
Np.: (438-11) Polska Wschodnia
- (1-12) Południowy Wschód
- (1-13) Południe
- (1-14) Południowy Zachód
- (1-15) Zachód
- (1-16) Północny Zachód
- (1-17) Północ
- (1-18) Północny Wschód
- (1-191.2) Centralnie, w środku
Np.: (4-191.2) Europa Środkowa
(4-191.2-11) Europa Środkowo-Wschodnia
- (1-21) Miasta, miejskie jednostki administracyjne
- (1-22) Wsie, wiejskie jednostki administracyjne
- (1-35) Województwa (i analogiczne jednostki administracyjne)
- (1-37) Powiaty (i analogiczne jednostki administracyjne)
- (1-622) Kraje należące do paktów obronnych
Np.: (100-622) NATO
- (1-662) Kraje kapitalistyczne
- (1-664) Kraje socjalistyczne
- (1-67) Kraje należące do bloków gospodarczych
Np.: (4-67) Unia Europejska
- (1-773) Kraje Trzeciego Świata
- (1-82) Pochodzenie, miejsce pochodzenia
Np.: 629.331(44-82) Samochody osobowe francuskie
- (1-85) Przeznaczenie, miejsce przeznaczenia
Np.: (158-85) ... na Księżyc
- (1-87) Zagranica, zagraniczny
Np.: (438-87) poza granicami Polski
- (100) Wszystkie kraje. Świat, cały świat. Aspekt międzynarodowy
- (15) Kosmos
- (158) Księżyc
- (2) Środowisko fizyczno-geograficzne**
- (203) Atmosfera ziemska
- (23) Góry
- (234) Góry Europy
- (235) Góry Azji
- (236) Góry Afryki
- (237) Góry Ameryki Północnej
- (238) Góry Ameryki Południowej
- (239) Góry Oceanii, Arktyki i Antarktyki
- (24) Wnętrze Ziemi: jaskinie, groty
- (252) Pustynie
- (253) Lasy. Dżungle
- (26) Oceany. Morza
- (28) Wody śródlądowe. Rzeki. Jeziora
- (282.2) Rzeki. Strumienie. Potoki

- (285.2/3) Jeziora. Stawy
- (3) Kraje świata starożytnego**
- (309) Kraje legendarne. Kraje o nieustalonym istnieniu
Atlantyda
- (31) Chiny starożytne. Japonia starożytna
- (315) Chiny starożytne
- (32) Egipt
- (33) Judea
Zob. też: (394.5.) Palestyna
- (34) Indie
- (35) Medo-Persja
- (351) Chaldea
- (352) Asyria. Niniwa
- (354) Babilonia
- (355) Persja. Persepolis
- (358) Mezopotamia
Sumerowie
- (36) **Obszary Europy zamieszkane przez tzw. ludy barbarzyńskie**
Wandalowie. Goci. Wizygoci. Frankowie. Celtowie. Galowie. Brytowie. Normanowie. Wikingowie
- (367) **Obszary Słowian (starożytne)**
- (37) Rzym starożytny. Italia
- (375) Etruria. Etruskowie
- (38) Grecja. Hellada
- (391) Wyspy greckie
- (392) Azja Mniejsza zachodnia
Frygia. Troja
- (393) Azja Mniejsza wschodnia
Cypr. Kapadocja
- (394) Syria
- (394.4) Fenicja
- (394.5) Palestyna
Zob. też: (33) Judea
- (394.7) Arabia starożytna
- (395) Azja Północno-Zachodnia
Scytia. Kolchida. Armenia
- (396) Azja Południowo-Środkowa
Hyrkania. Baktria
- (397) **Afryka**
Mauretania. Numidia. Kartagina. Etiopia
- (398) **Europa Południowo-Wschodnia**
Dacja. Windelicja. Recja. Norikum. Panonia. Iliria. Mezja. Dalmacja
- (398.9) **Tracja**
- (399) **Inne części świata starożytnego. Starożytna Ameryka (indiańska)**
Ameryka prekolumbijska
- (4/9) Kraje świata nowożytnego**
- (4+7) Zachód. Kraje Zachodu
- (4/6:262-194.2) Kraje śródziemnomorskie
- (4) Europa**
- (4-015) Europejskie kraje śródziemnomorskie
- (4-11) Europa Wschodnia
- (4-13) Europa Południowa

- (4-15) Europa Zachodnia
- (4-47) Europa Północna
- (4-191.2) Europa Centralna. Europa Środkowa
- (4-191.2-11) Europa Środkowo-Wschodnia
- (4-67) Kraje Unii Europejskiej
- (41) Wyspy Brytyjskie (jako całość geograficzna)
- (410) Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
- (415) Irlandia (wyspa)
- (416) Irlandia Północna. Ulster
- (417) Republika Irlandii. Dublin
- (430) Niemcy. Republika Federalna od 1990 r.
- (430.1) Republika Federalna Niemiec (RFN) do 1990 r.
- (430.2) Niemiecka Republika Demokratyczna (NRD) – do 1990
- (435.9+492/493) Benelux
- (435.9) Luksemburg
- (436) Austria
- (437) Czechosłowacja (do 1992)
- (437.3) Czechy. Republika Czeska (od 1993)
- (437.32) Morawy
- (437.6) Słowacja. Republika Słowacji (od 1993)
- (438) Polska
- (438-11) Polska wschodnia
- (438-13) Polska południowa
- (438-15) Polska zachodnia
- (438-17) Polska północna
- (439) Węgry
- (44) Francja
- (449.45) Korsyka
- (449.49) Monako
- (450) Włochy
- (450.82) Sycylia
- (454.4) San Marino
- (456.31) Watykan. Państwo Watykańskie
- (458.2) Malta
- (460) Hiszpania
- (467.2) Andora
- (468.2) Gibraltar
- (469) Portugalia
- (47+57) Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.
ZSSR (1917-1991). Wspólnota Niepodległych Państw (od 1991)
- (470+571) Rosja, Federacja Rosyjska
- (470) Rosja, część europejska
- (470.66) Czeczeńsko-Inguska Republika
- (470.661) Czeczenia
- (474) Kraje bałtyckie
- (474.2) Estonia. Republika Estońska
- (474.3) Łotwa. Republika Łotewska
- (474.5) Litwa. Republika Litwy
- (476) Białoruś. Republika Białoruska
- (477) Ukraina. Republika Ukrainińska
- (477.75) Krym
- (478) Mołdawia
- (479) Kaukaz. Kaukaskie republiki

- (479.2) Zakaukazie
 (479.22) Gruzja. Gruzńska Republika
 (48) Skandynawia
 (480) Finlandia
 (481) Norwegia
 (485) Szwecja
 (489) Dania
 (491.1) Islandia
 (492) Holandia
 (493) Belgia
 (494) Szwajcaria
 (494.9) Lichtenstein
 (495) Grecja
 (495.02) Bizancjum
 (495.9) Kreta
 (496.5) Albania
 (497) Kraje bałkańskie
 (497.1) Jugosławia
 (497.11) Serbia
 (497.113) Wojewodina
 (497.115) Kosowo i Metohija
 (497.16) Czarnogóra
 (497.2) Bułgaria
 (497.4) Słowenia
 (497.5) Chorwacja
 (497.6) Bośnia-Hercegowina
 (497.7) Macedonia
 (498) Rumunia
- (5) Azja**
 Orient
- (5/6 = 411.21) Kraje arabskie (ogólnie)
 (5-011.5) Lewant. Kraje leżące na wschodnim, azjatyckim wybrzeżu Morza Śródziemnego
 (5-013) Indochiny, wschodnia część Półwyspu Indochińskiego (Laos, Kambodża, Wietnam)
 (5-11) Daleki Wschód. Azja Wschodnia
 (5-15) Bliski (środkowy) Wschód
 (5-191.2) Azja Centralna
 (510) Chiny. Chińska Republika Ludowa
 (512.317) Hongkong
 (512.318) Makau (Makao)
 (515) Tybet
 (517) Mongolia (historyczna)
 (517.3) Mongolia. Mongolska Republika Ludowa
 (518) Mandżuria (historyczna)
 (519) Korea
 (519.3) Korea Północna. Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna
 (519.5) Korea Południowa. Republika Korei
 (52) Japonia z przyległymi wyspami
 (520) Japonia
 (529) Tajwan (Formoza) i Peskadory
 (53) Państwa i kraje Półwyspu Arabskiego
 (532) Arabia Saudyjska. Królestwo Arabii Saudyjskiej
 (533) Jemen

- (535) Oman. Sułtanat Omanu
- (536) Kraje wschodnioarabskie
Zjednoczone Emiraty Arabskie. Katar. Bahrajn. Kuwejt
- (540) Indie. Republika Indii
- (541.31) Bhutan
- (541.35) Nepal
- (548.7) Sri Lanka (dawniej Cejlon)
- (548.82) Malediwy
- (549.1) Pakistan
- (549.3) Bangladesz
- (55) Iran (Persja)
- (560) Turcja
- (564.3) Cypr
- (567) Irak
- (569.1) Syria
- (569.3) Liban
- (569.4) Izrael (do 1948 Palestyna)
- (569.5) Jordania (do 1949 Transjordania)
- (571) Rosja azjatycka
- (571.1/.5) Syberia
Jakucja
- (574) Kazachstan
- (575.1) Uzbekistan
- (575.2) Kirgizja
- (575.3) Tadżykistan
- (575.4) Turkmenia
- (581) Afganistan
- (591) Birma
- (592.3) Singapur
- (592.6) Brunei
- (593) Tajlandia
- (594) Indonezja
- (594.81) Irian Zachodni (prowincja Indonezji na Nowej Gwinei)
- (594.9) Timor Wschodni
- (595) Malezja
- (596/598) Indochiny
- (596) Kambodża
- (597) Wietnam
- (597.3) Wietnam Południowy (do 1975)
- (597.7) Wietnam Północny (do 1975)
- (598) Laos
- (599) Filipiny
- (6) Afryka**
- (6-11) Afryka Wschodnia
- (6-13) Afryka Południowa (geograficznie)
- (6-15) Afryka Zachodnia
- (6-17) Afryka Północna
- (6-191.2) Afryka Centralna (Środkowa)
- (611) Tunezja
- (612) Libia
- (620) Egipt
- (624) Sudan

(630)	Etiopia (Abisynia)
(635)	Erytrea
(64)	Maroko
(645.4/.5)	Sahara Zachodnia
(65)	Algieria
(661.2)	Mauretania
(662.1)	Mali
(662.5)	Burkina Faso (dawniej Górna Wolta)
(662.6)	Niger
(663)	Senegal
(664)	Sierra Leone
(665.1)	Gambia
(665.2)	Gwinea (Republika)
(665.7)	Gwinea Bissau
(665.8)	Zielony Przylądek. Republika Zielonego Przylądka
(666.2)	Liberia
(666.8)	Wybrzeże Kości Słoniowej
(667)	Ghana
(668.1)	Togo
(668.2)	Benin (dawniej Dahomej)
(669.1)	Nigeria
(669.95)	Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
(671.1)	Kamerun
(671.8)	Gwinea Równikowa
(672.1)	Gabon
(672.4)	Kongo (Brazzaville)
(673)	Angola
(674.1)	Republika Środkowoafrykańska
(674.3)	Czad
(675)	Kongo (Zair)
(675.97)	Burundi
(675.98)	Rwanda
(676.1)	Uganda
(676.2)	Kenia
(677)	Somalia
(677.1)	Dżibuti
(678)	Tanzania
(679)	Mozambik
(680)	Republika Południowej Afryki
(688.1)	Namibia
(688.3)	Botswana
(688.5)	Lesotho
(688.7)	Suazi
(689.1)	Zimbabwe
(689.4)	Zambia
(689.7)	Malawi (dawniej Niasa)
(691)	Madagaskar
(694.11)	Komory
(696)	Seszele
(698.2)	Mauritius
(699.2)	Wyspa Świętej Heleny

(7/8) Ameryka

(7/8 = 134)	Ameryka Łacińska <i>Można ew. stosować symbol (8=134)</i>
(7)	Ameryka Północna i Środkowa
(71)	Kanada
(721/727)	Meksyk
(728)	Ameryka Środkowa
(728.1)	Gwatemala
(728.2)	Belize
(728.3)	Honduras
(728.4)	Salwador
(728.5)	Nikaragua
(728.6)	Kostaryka
(728.7)	Panama
(729)	Karaiby. Antyle
(729.1/.5)	Wielkie Antyle
(729.1)	Kuba
(729.2)	Jamajka
(729.29)	Kajmany
(729.3)	Dominikana
(729.4)	Haiti
(729.5)	Portoryko
(729.61)	Bahamy
(729.7/.8)	Małe Antyle
(729.71/.72)	Wyspy Dziewicze
(729.74)	Gwadelupa
(729.81)	Martynika
(729.828)	Grenada
(729.86)	Barbados
(729.87)	Trynidad i Tobago
(729.88)	Antyle Holenderskie
(729.9)	Bermudy
(73)	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. USA
(739.8)	Alaska
(739.9)	Hawaje
(8)	Ameryka Południowa
(81)	Brazylia
(82)	Argentyna
(829.1)	Falklandy (Malwiny)
(829.3)	Szetlandy
(83)	Chile
(84)	Boliwia
(85)	Peru
(862)	Kolumbia
(866)	Ekwador
(87)	Wenezuela
(881)	Gujana
(882)	Gujana Francuska
(883)	Surinam (Gujana Holenderska)
(893)	Paragwaj
(899)	Urugwaj
(9)	Kraje i regiony Pacyfiku. Australia. Arktyka. Antarktyda
(93/97)	Australia. Oceania
(931)	Nowa Zelandia

(932/935)	Melanezja. Państwa i regiony Melanezji
(932)	Nowa Kaledonia
(935)	Wyspy Salomona
(94)	Australia
(946)	Tasmania
(954)	Papua-Nowa Gwinea
(961/964)	Polinezja. Państwa i regiony Polinezji
(961.1)	Fidzi
(961.2)	Tonga
(961.31)	Samoa
(961.33)	Samoa Amerykańskie
(963)	Polinezja Francuska
(966/968)	Mikronezja. Państwa i regiony Mikronezji
(97)	Pojedyncze wyspy na Pacyfiku
(98/99)	Regiony polarne
(98)	Arktyka. Regiony bieguna północnego
(984)	Europejski sektor Arktyki. Spitsbergen. Wyspa Niedźwiedzia
(988)	Grenlandia
(99)	Antarktyka. Regiony bieguna południowego. Antarktyda